

نماشان

توں جنگ دادرس نہ پڑے میکوں میں ہاں متلاشی امن دا
میں ہتھ اچ گزرنخی چایا میں ڳل اچ پا کے دول آیاں

نمایش

شانی خان دامانی

پبلی کیشنر

ندیم بک سنتر، صارم گفت سنتر، چھوٹا بازار ڈیرہ اسماعیل خان

سماں کی سنجاق اچا تے سچا ادب

ہار سنگھار
کا شف رحمن کا شف

Nimasha'n
by
Shani Khan Damani
ء2020ء

سبھے حقوق را کھوے ہن

نماشان	:	کتاب
شانی خان دامانی	:	شاعر
نصیر سرہ مسائزی (مرحوم)	:	استاد شاعری
رفیق ساگر، ثاقب دمانی	:	ڈیکھ بھال
تنوری شہروز، دانش آرٹ پہاڑ پور	:	مکھ پناہ
قیصر ساحل	:	مشینی لکھت
400 روپے	:	مل
جنوری 2020ء	:	پہلی چھاپ
دامان سرائیکی و سیب	:	ٹروفون
بی پی ایچ پر مٹرزا، لاہور	:	چھاپنٹ ہار
ق پبلی کیشنز دیرہ اسماعیل خان	:	و نڈل ٹ ہار

0333-9965535

إنتساب

اُون ہستی دے نال جیندی روح
بن جبرا ایل آیات منگدی رہی اے

استاد نصیر سرمد ساروی دے نال

کہیں کوں راضی کرڻ کیتے جھکٹاں پوے جھکلو
چھڑا بندہ جِھکا تھیندائے اوهو اُچا ہوندائے
اساں تته گھڑے ساڈے کولوں دُھپ دا چکھو
ٹھڈا گھڑا ہٹھے ویلے چھاں تے پیا ہوندائے

کڑیاں

11	عبداللہ یزدانی	نمایشان	1
13	محمور قلندری	وسوں دی ساول	2
16	ثاقب دامانی	تریہہ دی مونجھ	3
18	رفیق ساگر	دامان دادمانی	4
20	میڈی نشانی میں کہ دامانی	ثانی خان دامانی	5
22	میڈیے دل و اسہارا ہے محمد مصطفیٰ سوھٹاں		6
23	تپڑا نشانی نئیں دنیا تے تو ہیں نور الحمد اسوھٹاں		7
24	معراج النبی		8
25	قصیدہ		9
26	نوحہ		10
28	الوداع ماہِ رمضان		11
29	کافیاں		12
33	دعا		13
34	منقبت		14

35	سیلاب 2010	15
37	عشق	16
39	جیند اکھانوال	17
40	یارمناوال	18
43	وڈا گھر	19
45	سب کچھ ہیں	20
47	دھکے عشق اچ کھاوائے پوندن	21
48	عشق اچ گھر لٹوائے پوندن	22
50	اکھیاں تیاں ہن بے دسیاں	23
51	اے چنگی سنگت نجیند اپئیں	24
52	اکھیاں نال ملا کے اکھیاں	25
53	کہ حقیقت گالھ ڈیں دیں داں	26
54	ہٹ تاں جھیڑے یار مکاؤں ہاں	27
55	تیڈا بج دیدار نہ تھیسی	28
56	کوڑا قول اقرار نہ کیتا	29
57	توں وعدے کر کے سم بونداں	30
58	لٹھے دیاں چادران	31
60	آڈی کہتاں سہی تیڈی خاطر میں	32
62	بچن نہیں ڈیند احالیں حال دل دا	33
64	شام کوں گھر دو یہدے ویلے	34
66	میکوں ایں ساری دنیا وچ	35
67	بچن ناز خر ڈکھایا نہ کر	36

68	کیا کراں ہٹ حضور مسیح ا	37
71	بہانے ہٹ توں بُلیندا کیوں ہیں	38
73	ڈس نہ سپُل اکھیں کوں وی	39
74	دلبر تپُل ادنیاتے بس	40
75	آپگئے پیار دی منزل دے وچ	41
76	پچے یار جوانی ہل گئی ہے	42
78	کیوں میں آکھا میکوں پاگل زمانہ کرپُگیاۓ	43
79	میں کل جوا کوں سپُل بندار یہاں	44
81	جے شکوہ شکایت گلا ہے تاں ڈس ڈس ہے	45
82	توں ساڑا ایار ہیں سوھٹاں	46
84	اوٹنی آپ توں کراصلاح	47
85	اونداجو پار دل لگپ گئے	48
87	غیر دے ہتھاچ ہتھ	49
89	توں جیکر یار باوفا ہوندا	50
91	ڈکھ بھرے حالات تے کھلمدار یہائے	51
93	پھوں سنگدل ہیں پھوں سنگدل	52
95	بھانویں جیڈے گندے ہیں	53
97	اے واہ جوسا کوں چنگائی ملی ہے	54
99	نکوئی غلطی مہاٹے وچ	55
100	زمانہ ساڑا تاڑاچ ہئی (نظم)	56
107	قلم	57
110	نصیحت	58

112	وساں	59
114	رباعیات	60
115	قطعے	61
116	ڈوھر سے	62
142	گاؤں	63
144	ترانے	64

/

نماشان

سکیں شانی خان دامانی ماشاء اللہ دامان دے من بھانوٹے تے سرکلڈھویں شاعر اس
وچ شمار تھیندن۔ اخھاں دے کلام اچ ہجڑ وصال دے قصے وی، ہن حسن جمال دیاں داستانات
وی ہن۔ محبوب دی بے وفائی دے گلے شکوے وی ہن تے وسیب وچ پیدا تھیوں آلیاں
ناہمواریاں دا حال وی ہپوں دل چھکویں انداز اچ ملدے۔ بے شک اے کتاب سرا یکی ادب
دا ہبک انمول تخفہ ہے۔ اخھاں دے تختیل دی پرواز ملاحظہ فرماؤ۔ ہبک جہاہ تے لکھدن

بے خبرا ہم ناہی سدھ میکیوں توں شہ رگ دے نزدیک ہاویں
تیڈی گول اچ دنیا چھانی ہے تیڈی گول چ جندڑی روں آیاں
اپنے آس پاس جو کجھ ڈیکھدن اوندی صحیح تصویر چھک کے رکھ ڈیندیں۔ لکھدن

کانواں دا تاں ایویں خالی ناں بدنام ہے
ملک تباہ سارا گیرے کیتی ودے ہن
چوریاں کریندا ہیں تاں پیرے وی مٹائے کر
تیکیوں بدنام تپڑے پیرے کیتی ودے ہن
دریا کوں کوزے وچ بندر کرن دا ڈھنگ خوب چاندن، ہبک جہاہ تے لکھدن

ہپوں سنگ دل ہے ہپوں سنگ دل

ایویں نہیں ملدا خواب اچ مل

ہٹن ذرا اپنے ہاں تے ہتھ رکھ کے اخھاں دا یہ رمز ان بھرا شعر سٹو۔

ساکوں الف توں لا کے یے توٹی تیڈی ہر اک ڳالھ دے پتے ہن
توں ہجیں سکول اچ پڑھدار ہیں اسماء اوندے ایرے گھتے ہن

نماشان

12

منہ وچ حیرت دی انگل پا کے سوچنداں پڑھاں کہ دامان دی تی سر زمین دے واسی
 دی زبان تے ایہ ہمیں سربز تے شاداب شعر کیوں آ گئیں
 بھانویں جیدے گندے ہیں
 اللہ تپڈے بندے ہیں
 انھاں دے کیڑھے کیڑھے شعر تے واہ واہ آ کھاں ہر شعر لاثانی تے لا جواب ہے۔
 ڈھڑکے لکھن اچ تاں شانی خان دامانی سعین دا کوئی ثانی ہی نظر نہیں آندا۔ انھاں
 دے ڈھڑکے ہب کہ مصروع تساں کہیں کوں سٹاؤ۔ اگوں سٹھن والا باقی تراۓ مصروع تساکوں
 اوآ پ فرفر سٹاڈیسی۔

انھاں دی کتاب ”نماشان“ اے جنیں ڈیوے ہال ڈتے ہن جھاں کوں زمانے
 دے جکھڑ جھوٹے اندر ہاریاں کلڈاھیں وی نہ بُجھا سکسن۔
 ایا او نماشان ہے جیندے اُتے لکھاں فخریں صدقے تے قربان کھڑیاں تھیمیدین۔
 ”نماشان“ دے بعد انھاں دی اپنی کتاب ”دھمی“ دا اسا کوں انتظار را ہسی۔
 ”نماشان دی خیر“۔

عبداللہ یزدانی

دیرہ اسماعیل خان

”وسوں دی ساول“

وقت دا بے رحم شتر زندگی دے تھل وچ کئی ہزار سالاں توں ہکی رفتار وچ بھچدا
ویندے نہ اے تھکدا ہے نہ اے رکدا ہے ایبھہ توٹیں جو بے مہارا ہے کہیں دے ہتھ وچ ایندی
واگپ کونی ول وی نہ ایندی رفتار وچ فرق آئے نہ ایں کھائیں سہی کڈھی ہے۔ بھوٹیں دی کنڈ
تے بجھتے چندر نال کھپڑدا ہویا اے وقت ایں وچ پیوندے ہوئے سو جھلے تے اندر اے
ایویں کہیں سو جھل سویل وچ انھاں ہزاراں سالاں وچوں ساپڈیاں ڈیواراں اوڈیواراں جڈاں
ڈیواراں تے امن دی چھاں چھاپی کھڑی ہوندی ہئی۔ انھاں ڈیخواراں وچوں کہ ڈیخوار
2000ء دے لگ بھگ ہک سو جھل سویل جیری گھی چاہ پل دے پل وچوں اُبھری تے ساپڈی شانی
ناں پہلی ملاقات تھی تے پہلا درشن تھیا۔

اے درشن انھاں ڈیخواراں وچ داں تھئے جڈاں انجمن سرائیکی اپنے پورے جو بن
تے ہئی ہر مہینے دی پندرالا تاریخ کوں چاہ پل والا وچ کجھ شعرا کرام جمع تھیں دے ہن تے
ادب دے ڈیوے دی وٹ کوں تھوڑا اچا کریں دے ہن تے تھیل دے تیل نال اوایں ادب دے
ڈیوے کوں پالی را ہندے ہن۔ امیر محروم دامان دی دھرتی دامصوم طبیعت شخص ایں بزم دا
صدر ہوندا ہئی تے آس پاس دے سارے شاعر ہر مہینے دی پندرالا کوں کھٹھے تھیں دے ہن ایں کٹھ
وچ کہ ڈیخوار ساپڈی ملاقات فصل الرحمن شانی نال تھی جیکوں ول وقت شانی خان دامانی بٹا
ڈیتا۔

شانی خان دامانی، دامان دا ڈیواؤگر یہہ تے تریہہ نال پلدا ہو یا ڈیواؤجھیں ویلے ادب
دے جہاں وچ کہ الگ تھلگ جہاں وچ اچھی سونہہ سنجائی آپ بٹاواں لگپ گئے تاں اوشاید پہلا
سوخاں میڈا تھئے۔

ساری سنگت ول شانی دی ماڑی، بھائیہ بازار وچ او ساپڈیاں راتیں اوٹھ کارے تے ٹھکارے وی اتنے کہ جنخ نکل آندی ہی اوساپڈی خوشی دی سانجھی جنخ ہوندی ہی۔ شانی خان دُل دامان دی وسول دا ہک سادہ سودا دیہاتی جھین ویلے دیرے دے شہر دیاں رنگنیاں تے مخلالاں وچ آیاتاں ول اتحاں اکیوں انتیاں محبتاں ملیاں جو ول اے دامان کوں بھل گیا تے اج تک دیرہ اسماعیل خان وچ دیرہ وال تھی کے رہ گئے۔ میں اوندی شاعری تے بس ایہو کچھ آکھ سپگدا ہاں کہ وسول نال بُجھی ہوئی شاعری کریںدے وسول دے ڈکھ کوں اپناؤ کھجھیندے۔

شانی کوں ایویں لگے جیویں ساپڈی وسول، ساپڈے گھروچ کہیں چوری چوری سیہہ دا کنڈا پورا ہے۔ جیہندی وجہ توں ہک عرصے توں وسول وچ فساد، قتل، تے بدامنی داماحول ہے شانی خان اُنہہ سیہہ دے کنڈے دی گکول اچ ہے اوکوں نی پتھہ سیہہ دا کنڈا کیڑھی چنڈھ وچ پورا پئے۔

کوئی پریاں داسایا ہے یا وسول اچاں تائیں کاٹے دیہہ دی قید وچ ہے شانی کوں اے سُدھنی پوندی پئی اوتاں بس چنڈھنڈھ چھائی آئے سیہہ دے کنڈے دی گکول وچ۔

گئی دیہہ پریاں دا سایا ہے کنھیں پکھل کتین ول چپ نی تھی کہیں سیہہ دا کنڈا پورا ہے میں ساری وستی پھول آیاں

وسول دی ساول کوں روہ دے تپے کے کھا گئے ہن وسول دی ساول ہے کیا؟ وسول دی ساول وسول وچ چونک تے چونک تے ساریاں سینگھیاں دا کھو وسول دی ساول ہے۔

دریا دی منٹ تے جہان توں بے خبر سینگھیاں نال نہال چاہ دیاں چسکیاں وسول دی ساول ہے۔ کہیں گوئے دی چوکی تے چار سینگھیاں دلبا ہوٹ اے وی وسول دی ساول ہے۔ ہک مزدور کوں شام توں پہلے مزدوری ملنٹ دے بعد اوندے بلال دی ٹھوڑیں تے کھل وسول دی ساول ہے ساپڈے کاروبار، بازار وسول دی ساول ہن۔

ایں ساری وسول جھین ویلے روہ دے تپے چپ گئے ہن تاں انھاں ساپڈے کیتے صرف اکڑا تے بکھڑا چھوڑا ہے۔

وسوں دا کاں جھین ویلے بکھا تھیا تاں اُوں ساڑے بال دے ہتھوں بھورا ضرور کھسے
مگر اُوں کہیں بال دے سرتے ٹھونگانی مارا۔ اولنگر ڈتا وی ہے تاں کوئی وڈا اڈا کھنی ڈتا۔ تے
ایں وسوں دے کئی گیرے انھاں تپڑاں دی تپڑوں نی چاسکے کیوں جو ہٹ اونتپڑے انھاں دے
پروی کھاندے ہن۔ کجھ لیئرے وڈے یہ جھاں کوں اسماں ایں وسوں دا واسی سمجھی رہ سے اووی
تپڑاں نال رال گئے۔

کانوں دا تاں ایویں خالی نال بدنام ہے

ملخ تباہ سارا گیرے کیتی ودے ہن

شاعری کیا ہے، شاعری گالھ ہے ٹاھی نال لالی دی تے شانی خان داماںی، داماں دی
لالی کوں گوہ نال لڑدا ڈٹھے ولا کندھ دی ڈپل وچ تے تپڑاں کوں لالی دے بچاں دا پکار سٹا
ہس انہہ جنڈی پیٹھ مردے ہوئے کئی ڈیواراں دے تے کوڑے ڈھن اُوں تریہہ توں بھوئیں
دی کھل لا ہندی ڈٹھی ہے جھین اتنے محرومیاں ڈٹھیاں ہن اتنی تریہہ تے کریہہ گزاری ہے ڈل
اوندی شاعری امید ہے وڈے ی شاعری ہوئی۔

محمور قلندری

(اسما عیل دادیہ)

تریہہ دی مونجھ

شیر و کہنہ دیرہ اسما عیل خان کٹ ودھ گھٹ 25 میلار دے پندھ تے ڈلھاوں واقع ہے۔ سکیں شانی خان ایس وسou کٹ اپنے ادبی پندھ دی ابتدائیتی۔ سکیں ہواراں مبینے پھول نزدیک را ہوٹ آ لے یاراں وچوں ہیں۔

شانی خان دے ادبی خدمات کوں جیکر گٹا ونجے تاں سکیں شانی خان دمائی دیرہ اسما عیل خان دے سرا یکی ادیباں دی پہلی صفات جڑ سدن۔

شانی خان بھول چھوٹی عمر اچ شاعری دا آغاز کیتے۔ محل انھاں دی سوچ بھول وڈی ہے۔ ”انجمن سرا یکی، چیڑھی دیرہ اسما عیل خان دیاں ادبی سرگرمیاں دامر کزرہی ہے جیہیدی بنیاد رکھنی آ لے شیخ امیر مجروح ہن تے شیر و کہنہ نال گاٹھار کھدے ہن۔

اینویں ”دامان سرا یکی وسیب“ شانی خان دی مر ہوں منت ہے تے دیرہ اسما عیل خان دے ادبی حلقویاں تے احسان عظیم ہے۔ شانی خان دور دراز را ہوٹ آ لے شعراتے ریڈ یو پاکستان دے درمیان ٹک ٹک دا کردار ادا کیتے۔

شانی خان اپنے کلام اچ اپنے وسیب تے اپنی ثقافت دی بھر پور ترجمانی کیتی ہے۔ انھاں دے کلام اچ اپنے دلیں دامان دیاں محرومیاں داذ کروی ہے تے اپنے لوکاں دامزاج وی ہے۔ انھاں دی غزل دا ہک شعر ہے جو!

اکھیں مصروف ہن یار تیڈی گول وچ
ہتھ مصروف اے بیڑے کیتی دے ہن

شانی خان دے کلام کٹ شانی خان دی وسou دی سنجان تھیہیدی ہے۔ اینویں لپدے جو شانی خان اپنی وسou نال کلملی محبت رکھدے ہن چیڑھی انھاں دی رگ رگ اچ وسی ہوئی ہے۔

نماشان

17

دامان دی تریہ کوں ڈیکھ کے شانی خان کوں جڑاں مونجھ آندی ہے تے انھاں دے
ہاں کن ہوک نکلدی ہے تے اوہوک اشعار اچ ڈھل ویندی ہے۔
محرومیاں دی مونجھ جڈاں حد کٹن ٹپ ویندی ہے تاں شانی خان اپنی روح و ند لانوٹ
کیتے پیار محبت تے مینگھ ملہار دے گا نوٹ چھیڑ گھندن۔ اُخناں دے کھلدے ہسداے چہرے
دے پچھوں ڈکھ، درد تے مونجھ دیاں موجاں صبر دے ہن کوں پروٹ کرٹ تے ٹلیاں ہویاں ہن
پرشانی خان آس اُمید دے پئے نال صبر دی پال کوں پلیندے رہو ویندنا۔

ثاقب دامانی

دامان دادمانی

کہیں وی دھرتی یا خطے دی ثقافت دی سنجاق اوندی شاعری ہوندی ہے۔ اے گالھ
سچ ہے جو شاعر تہذیب وی ہے تے ثقافت وی ہے۔ شاعر معاشرے داعکاس ہوندے۔ آپٹیں
و سیب دیاں محرومیاں، نا انصافیاں تے ظالم جابر لوکاں دے ظلم کوں اپنیں اندر جیویں ہی محسوس
کر بیندے اونویں ہی اپنے لوظاں کوں شعراء دے لڑیاں اچ پو کے منظر عام تے گھن آندے۔
اپنے جذبات کوں اندر نہیں سانجھ سپگد۔ شاعری ہک فطری عمل ہے۔ شاعر ہمیشان اٹھ کھٹ
تھیبدے۔ اے بھوں زیادہ حساس دل انسان ہوندے۔ سرا نیکی دھرتی دے کئی شعراء ہن
جیڑھ اپنے اپنے تردا نویں تے ادب دی خدمت کر بیندے پئے ہن ایویں ہی دیرہ اسما عیل خان
اچ ساڈا ہی سمجھل والٹ توں پہلے دی ہک تنظیم انجمن سرا نیکی ادب و ماء پولی دی خدمت کر بیندی
ہئی۔ ایں بزم اچ دیرہ اسما عیل خان دے کونے کونے چوں شعراء آندے ہن تے آ کے اپٹاں
اپٹاں کلام سٹیندے راہندے ہن اے بزم دامان دی دھرتی دے بزرگ شاعر سکیں شیخ امیر
محروم دی سر پرستی اچ چلدی پئی ہائی۔ ایں بزم اچ میں خود کئی سال مشاعرے پڑھدار یہاں۔
ایں اتناچ کر یہہ سڑ ریہہ تھی دھرتی دامان دے خاص دامانی ہنس مکھ شاعر سکیں شانی خان دامانی
نال ملاقات تھی۔ جیڑھ کے اچ کہیں تعارف دے محتاج نہیں۔ شانی خان دامانی تقریباً عرصہ
24 سال توں اپنی ماء پولی دی خدمت شعر و ادب دا پندرہ کر بیند آندے تے میدے نال ہی
ادب دا پاندھی ہے ہکے استادے شاگرد ہیں۔ ہک وڈی گالھ ہے جو وسائل ناں ہووٹ دے
با وجود وی اپنی ماء پولی دی سانجھ نہیں چھوڑی۔ متواتر اشعار آدھے رہ گئے ہن۔ شانی خان
شاعری داعلم کافی حد تک چاندے ہر صنف تے طبع از مائی کر بیندے۔ جیندے وچ حمد باری
تعالیٰ، نعت، غزل، قصیدہ، قطعہ، رباعی، منقبت، مسدس، پاہنڈ لظم، آزاد لظم، سانٹ، شامل ہن۔

پئے وی کافی اصناف تے کوشش کر یندارہ و یندے تے ہر موضوع مزاجتی، علاقائی، المیہ، طربیہ، عشقیہ، مذہبی، لوک شاعری، اصلاحی شاعری کرنا چاہل دے تے پڑھن کوں ملی۔ شانی خان دامانی اپنی ہمکنی بزم دامان سرا یسکی وسیب دی ابتدار کھلی جیند اہر مہینے با قاعدگی نال مشاعرہ تھیدا رہو یندے۔

چیڑھی اچ تک اپنیں ماء پولی دی خدمت کر یندی آندی ہے۔ ایں بزم کئی شعراء پیدا کیتیں تے ایں مقام تے پہنچ ہے جو اچ شانی خان دا سرا یسکی شعری مجموعہ کلام (نماشان) تھا پڑے ہتھاچ ہے اے کتاب ادب دی وھرتی تے بہترین ودھارا ہے۔ فنی لحاظ نال کافی کوشش کیتی ہو گئی ہے۔ اے کتاب اپنے وسیب اچ ہمکنی لکھا معاير رکھدی ہے۔ شانی خان ہم سو جھواں شاعر ہے ایندی ما کھی آلی کار مٹھاس دی ہے۔ ایندے وچ محبت، در دمندی، عاجزی، انکساری، لذت تے سواد پاتا گئے چڈاں دی اے شاعریں دی کچاری اچ آندن تاں ایند اپنائ مزاج ہوندے تے اپنی خشبو ڈیںدے۔

میں اپنے وسیب کوں ایں نویں کتاب ادب دے ودھارے تے مبارکباد ڈینداں تے
میں دعا کر ینداداں شانی خان دے علم و ادب اچ اللہ پاک برکت پاوے۔

محمد رفیق سا گرم ادھیل
تحصیل پروا

میڈی نشانی میں مک دامانی

میں بھانویں شیر و کہنے تے ہونوال تے بھانویں پیرس، میں بھانویں روہ اچ ہونوال تے بھانویں روہی وچ، میڈی جیبریلی سخاٹ ہے اوکے دامانی دی ہے۔ میڈی اس ہاں اول ویلے دریا تھی ویندے جڈاں میکوں کوئی دمانی سپڑے ہندے۔ میڈی دامان دا تعارف بس ایہو کجھ ہے، کریہہ، تریہہ، تے محبت۔ دمانی ڈگری جتحاں تریہہ اتنی ہوندی ہے جو کڑکدے ڈوپہراں کوں وی سا کوں دریا پُور سدن۔ جتحاں کریٹے دے پھل اچوں مکوڑے دے پیٹ بھر بھجن جتنا پائی وی نہیں ٹکدا۔ جتحاں کہیں دمانی جٹ مزدور دا چھالا وی پھس پووے تال اووندے وچ وی پائی نہیں ہوندا۔ ایہہ کریہہ دادیہہ ایں دگ تے ہزاراں سالاں توں دنگدا ودا ہے۔ جتحاں اتنی کریہہ ہے اتنی تسلی ہے اتحاں ہر پنج سالاں بعد کڈا ہیں کوئی مذہب دی ٹوپی پا کے آکھڑ دے تے کڈا ہیں زردار دی دار دے ڈرتوں اسماں آکپوں لٹویندے رہ گئے ہیں تے ساپڈے شعور دی اکھ انھاں کھٹلٹ وی نہیں ڈلتی، نہ کوئی سکول ہے جیکر کوئی سکول ہے وی کہی تاں اتحاں وڈے سریاں دے بیلیاں دے مال پدھے راہمن نہ ہستال ہے نہ کوئی سڑک۔، ٹرانسپورٹ ہے۔ صدیاں توں کئی نعرے ساپڈا احت کھاندے پئیں۔ دمان تاں او دھرتی ہے جئیں وسوں کوں شخ امیر محروم تے حبیب مہاٹھ جھنسیں ہستیاں ڈتن۔ ول وی اووندے نال اتنی دشمنی مک دامانی دی سمجھ توں باہر ہے۔ ایہہ کریہہ تریہہ سڑیہہ تے ساریاں محرومیاں چھوڑ کے 1994ء وچ میں رزق دی گوں اچ سندھ دریادی میٹ تے دیرے وچ دیرہ لائم۔ دیرے اچ او بی محفل چاہ پیل آلا اچ بک تھیہیدی ہائی۔ میڈی اندراشا عرمیڈی انگل نپ کے میکوں اتحاں میں گھن ڈگیا اچ جتحاں میڈی پہلی پہلی سونہہ سیدوسیم عباس معمور نال تھی تے ساپڈی سکت اچ تیس ٹردی پئی ہے۔ اوں ویلے پہلی ملاقات اچ نصیر سرہ مسائز روی مر جوم، شخ تنویر دانش، حاجی شاہ نواز فخری، قریشی امیر حسین سائل، گل خان خطائی، شخ ابراہیم ذوق، مظہر علی تابش، اسلم فنگار یونغزی،

نماشان

21

بے قصور خان بلوچ، رمضان آسی، ثاقب دامانی، راوش بھٹی، غلام فرید نفیس، مختیار تہبا، رفیق ساگر،
سید قیصر شاہ، ہوریں مشاعرے وچ ملے تے ہبوں محبت ڈُ تو نے۔ اول ویلے ڈُ وہڑہ زیادہ لکھا
ویندا ہئی تے ہک ڈُ وشاعر سعید اختر سیال تے مظہر علی تابش سرا یکی نظماء تے نویں رنگ دی
شاعری کریندے ہن۔

میڈیٰ شاعری تنویر دانش دی اصلاح اسلم فگار دی رہنمائی تے سرمد صاحب دے
چچانویں تلے پلی ہے۔

بک شاعر پوری زندگی وسوں دے نال لیندے او وسوں کوں موتیاں تے جھاٹھراں
نال سجیندے ول وسوں انھاں موتیاں جھاٹھراں تے پھنڈڑاں دا کیا مُل لیندی ہے ائے فیصلے
وقت کریندے۔

میں دامان دا اوسی ہاں شاعری دامیکیوں اتنا پتہ ہے کہ اے ساری بھوئیں ماترے تے
بھر کدی کھڑی ہے وقت دی سوئی دی ٹک ٹک ماترے تے ہے۔ دل دی وھڑکن وی ماترے
تے ہے اگر اے شہیاں بک سینڈ کیتے وی ماترے توں ہٹ ونجن تاں کائنات دا نظام درہم برہم
تھی ویسی۔ تاں میڈیٰ پگالھ دا مطلب اے ہے یا میڈیٰ سے خیال وچ ایویں ہے جو سارا جہاں
ماترے تے ہی ہے تے ماترے دی شاعری ایس وسوں دی شاعری ہے۔!! نیاز مند.....!!

شانی خان دامانی

بانی و صدر دامان سرا یکی و سیب

ڈیرہ اسماعیل خان

نعت

میپُئے دل دا سہارا ہے محمد مصطفیٰ سوھٹاں
 جیندے قرآن وچ صفاتاں کریندا ہے خدا سوھٹاں

 منٹھے مدنی محمد توں ہنی چوڑا طبق روشن
 قسم رب دی درختاں کوں وی ڈیندا ہے جھکا سوھٹاں

 ایندے ہتھ دے اشارے تے اے چن ڈولخت تھی ویندے
 ایندا رتبہ بلند ہر جھا ڈیندے مردے جیوا سوھٹاں

 ایندے در توں سوالی کئی کڈھنیں وی خالی نئنیں ولیا
 بدل تقدیر کوں ڈیندائے خدا دا مجتبی سوھٹاں

 ودی رُلدی ہوتی خلقت چڈاں در در حشر دے ڈیندھ
 کر لیسی آپ امت دی شفاعت وی میڈا سوھٹاں

 نہ شانی لوڑھ ہے میکوں ایں جنت حور و غلام دی
 ایہا خواہش ہے دلڑی کوں ملے پس دربا سوھٹاں

نعت

تپڈا ثانی نہیں دنیا تے تو ہیں نور الحمد ا سوھٹاں
تپڈے ولیل زلفاں دیاں چیندے قسمان خدا سوھٹاں

تکیوں رب کول اپٹے خود سبڑاھے لا مکاں توٹی
اگیا عرشاں تے اچ توٹی نہیں کوئی تپڈے سوا سوھٹاں

خدا دے بعد توں ہیں سئیں خدا تپڈی منیدا ہے
لتحے سجھ کوں وی ول واپس توں ڈیندا ہیں ولا سوھٹاں

تیئں ہک دلدار دے کیتے خدا نے کل خدائی بخشی
ہیں من موھٹاں مھل رب دا ڈلتی کعبہ جھکا سوھٹاں

خدا دے کل خزانے تاں تپڈے ہتھ ہن توں مالک ہیں
تیئں پھراں کوں وی ہتھ دے وچ ڈتے کلمہ پڑھا سوھٹاں

کرو منظور شائی دی دعا اے تیئں ناں موت آوے
پھراں طیبہ دیاں گلیاں میں میکیوں روپھہ ڈکھا سوھٹاں

معراج النبی

توں جرائیل وچ سوھٹے کوں چم تلیاں جگا سوھٹاں
تپڈی دعوت ہے عرشاں تے توں اچ بڑھٹ کے آسوھٹاں

تپڈے عرشاں تے تانگاں اچ فرشتے پئے تنگھیندے ہن
توں پا کے تاج طہہ دا ڈکھا مکھ وچھی سوھٹاں

جویں مسجد اُوں اقصیٰ تے حبیب کبریا پہنچا
فرشتاں رل کے آکھیا ہے نماز آپے پڑھا سوھٹاں

ایہو جریل آکھیا ہے میڈی منزل ہے سدرہ تیئیں
خدا چانی تے توں چانی ہووی حافظ خدا سوھٹاں

میڈا مالک میڈی امت دا کیا تھیسی حشر دے ڈینخ
خدا آکھائے میں بخشیا ہے توں سر سجدے تو چا سوھٹاں

ایویں شانی ڈسیندی جو اٹھاراں سال دی شب ہئی
معمولی رات دے حصے دے وچ آیا گیا سوھٹاں

قصیدہ

جاں کربل اج شاہ آیا ہے
 چا کربل کوں رنگ لایا ہے
 تو ٹھیں ٹکڑے ٹکڑے تھے قاسم
 شاہ وت وی نہ گھبرا یا ہے
 تو ٹھیں سہریاں نال کھیندے رہ
 شاہ صبر دے نال بھایا ہے
 کھل ہس کے چا رب اپٹے تے
 گھر بار حسین[ؑ] لٹایا ہے
 سر نیزے تے ہا چھیں ولیے
 قرآن حسین[ؑ] سٹایا ہے
 بت ذکر حسین[ؑ] توں لکھ شائی
 اے محشر دا سرمایا ہے

نوحہ

جان خط صغراً دا آیا ہے
 شاہ چم اکھیاں تے لایا ہے
 سنج وہیڑا خواب ڈرالکے ہن
 کئیں حال نہ میڈا چایا ہے
 میڈے خواباں دی تعبیر ڈساو
 کھڑا گھیرے اج حسن دا جایا ہے

نوی کا نڈھ پٹھی میں رل گئی دو
 تیس پر اکبر پر نایا ہے
 لنگھ ستویں گئی ہے چن ویرٹ
 گھر حالیں تیس نہ آیا ہے
 کر آنوٹ دی بس بابا سنیں
 تپڑی سک میکوں تڑپایا ہے
 ٹر شانی اوندے رستے تے
 چھین دین اسلام بچایا ہے

الوداع ماه رمضان

ماہ رمضان خدا حافظ اچ ساکڻ جھوک لڇائی ويندئيں
 جيوين کيوين ہاسے اساں هر دياں خبراء چائی ويندئيں
 چلھے سنج ويران تھي ويسن تپڈي جھوک لڇڻ دے بعد
 دل دے منجھ متمام نه مکسن غم دے هار پوائی ويندئيں
 ساڳے کولوں بچ تئيں ہانوين زور هئي صوم صلاتاں دا
 اللہ کرے پلدي را ہوئے چيڑھي جوت جگائی ويندئيں
 مردے دم تئيں ياد کريسوں لذتاں فجری شام دياں
 قسمت تے ول ميل پئے تھيسن کھلدے نئن روائي ويندئيں
 شاتي وڏياں تاڳاں راهسن تپڈے اڳلے سال دياں
 نئن پنه فلحال تاں ساکوں ڏئتي محض جداي ويندئيں

کافی

مپڈے سُرڑے بھاگ جگا مولا
 سوھٹا روپہ پاک ڈکھا مولا
 ہاں کوچھی تے گناہ گار وی پھوں
 ہاں بے عملی بدکار وی پھوں
 دل ہے مجبور للاچار وی پھوں
 مپڈے دل دی آس پُچا مولا

تپڈے ناں دی بردی پاندی ہاں
 ودی در در ٹھوکراں کھاندی ہاں
 ودی ایڑ کشالے ساہندی ہاں
 مبپڈی کر چا معاف خطا مولا

اوندے در تے چھین ڈینھ ویساں میں
 رو رو کے سسیں نویساں میں
 اوندے شہر دی دھوڑ چھیساں میں
 اوندے در دی خاک شفا مولا

تکیوں دین اسلام دا واسطہ ہیے
 ایں پاک کلام دا واسطہ ہیے
 مٹھے میم دے نام دا واسطہ ہیے
 مبپڈی کر منظور دعا مولا

کافی

سدھی ڳالھ ڏسیندا کوئی نہیں
خبر یار دی ڏیندا کوئی نہیں

پورا شوق وصال نہیں تھیندا
کنهیں ڏینھ سدھا پال نہیں تھیندا
ڏکھ اچ کوئی بھائیوال نہیں تھیندا
میڈے نال الیندا کوئی نہیں

دشمٹ گھر دے سارے تھی ڳئے
اوکوں غیر پیارے تھی ڳئے
رو رو ہاں دے پارے تھی ڳئے
بیت پریت پلیندا کوئی نہیں

ہجر دے اوکھے سال نہیں مکدے
جھیڑے یار دے نال نہیں مکدے
جتنے ڦیواں حال نہیں مکدے
میڈی ڳالھ منیندا کوئی نہیں

ڈکھرے آٹ ونڈیندا کوئی نہیں
 اُجڑی کوں پرچیندا کوئی نہیں
 میں تے ترس کریندا کوئی نہیں
 بچٹاں کوں سمجھیندا کوئی نہیں

اچکل جیکوں یار بُٹیں
 اپٹاں عیش آرام ونچپسیں
 توٹے تن دا ماس کھویسیں
 ول وی توڑ نبھیندا کوئی

ہنجوال دے ہٹ ہار پرو نہیں
 چیکاں دھاڑاں سٹ دا او نہیں
 پس کر شانی ہٹ توں رو نہیں
 تیکوں آٹ رہیندا کوئی نہیں

دعا

میں ہاں عاشق یار مدینے والے دا
 من موھن منظھار مدینے والے دا

دل اچ گھر کر ڳیئن اوندیاں سب ڳالھیں
 دل اچ ہے بھوں پیار مدینے والے دا

جبوٹ دے وچ پل پل موت دا خطرہ ہے
 جلدی ڦیکھاں شار مدینے والے دا

جھاں نوری نور تحلے ہوندے ہن
 ڦیکھاں او دربار مدینے والے دا

دل اچ سک ہے اکھیاں سکدیاں راہندیاں ہن
 ونج ڦیکھاں بازار مدینے والے دا

مردے ولیے شala یا رب شانی کوں
 تھی پوے دیدار مدینے والے دا

منقبت

میڈے اکھیں لعل ہوندن درد ہوندے برملا
 رات ڈینخ جو یاد آندے واقعہ کربلا
 کون آہدے ننگے سرائ نال رُنیاں یبیاں
 باوفا تے باحیا باپرد ہن نن بے ریدا
 توٹیں دریا نال ہا پائی دا گھٹ نئیں مل سپا
 تسا کمبه سچے بر اچ پائی منگدا رہ گیا
 تی رتی بھوئیں دے اُتے کمبه سارا ڈے ڈتے
 وعدہ پورا کر ڈتا ہے فاطمہ دے دربا
 توٹیں لاشاں دے قطاراں کربلا دے وچ لکپن
 کر ڈتی ہے صبر دی سید نے آخر انتہا
 آکھیا اہن علی اے سانگ دی چڑھ نوک تے
 الوداع آئے خیمه ع سادات شائی الوداع

سیلاب/2010

سر تے آفت عجیب آئی ہے
وسدے گھر کئی اچاڑ ہگئی ہے

ایویں نہ کیندے نال تھیوے
جویں اج ساپٹے نال تھی ہے

ساپٹے سر تے عذاب وانگوں
کھڑا رب سئیں اے مینہ وسی ہے

ساکوں طوفان دی شکل اج
اج قیامت خدا ڈکھائی ہے

ساری عمران دی کیتی کرتی
ہے پل اچ تباہ تھی ہے

گھر اُخاں دے آباد را ہوں
جیندی امداد ساپُو آئی ہے

دھی نمائی اے پیرورائی
کیڑھے حال اچ پی سر لکائی ہے

ڈیکھ رب سیاں نہیاں وچ
تندی مخلوق روندی پی ہے

رب اُخاں کوں آباد رکھے
کیتی امداد چئیں فضائی ہے

فوج ساپُو اُتحائیں ہے پچھی
چتوں فریاد کیندی آئی ہے

شانی حالات کیا ڈسانواں
ساری خلقت خدا دی سہی ہے

عشق

کنهاں کوں عشق در در تے ودا دھکڑے کھویندا ہے
 کتھائیں کرب و بلا دے وچ کھڑا گمبے گھیندا ہے
 اے کہیں دی کوئی منیندا نہیں اے اپنی ہی منیندا ہے
 اے کئی جا گیر داراں کوں چا در در تے جھلکیندا ہے
 اے تخت و تاج نہیں ڈیدھا اے کن مندرے پویندا ہے
 ہجھاں ڈھگپ پیار ہووے تاں اے بھا دے وچ سٹیندا ہے
 اے نغرے دار تے یارو انلحق دے لویندا ہے
 اے او ھے آپنے ہتھوں چا کھلڑی وی لوہیندا ہے

اے کئی ورہیں دے بُڈے ہوئے چاپڑے کوں تریندا ہے
 اے بھج دے سیک تے یارو کھڑا پوٹی بھیندا ہے
 اے اتھاں عشق ہے گھر دی نہ سوئی دا خس بھیندا ہے
 کھائیں غارِ حرا دے وچ اے بٹ کے سپ ڈنگیندا ہے
 محبت دے سمندر اچ اے کئی عاشق بُڑیندا ہے
 اے یوسف جھنیں حسیناں دا چا مُل کوڈی لویندا ہے
 خدا ایں عشق دی خاطر چا گُن دا لفظ لیندا ہے
 امر اللہ دا تھی پوے تاں سجدے کوں ودھیندا ہے
 اے کپڑا عشق اوکھا ہے چا آرے تے چریندا ہے
 توں سچا عشق کر شائی اے سدھا راہ ڈکھیندا ہے

.....O.....

جیندا کھانوال

اوندا پکانوال

اللہ ہو دا

ورد پکانوال

سپڈ جو ماریں

بھچدا آنوال

ہٹن تاں کر چا

معاف خطانوال

تپڈے ناں توں

جان لٹانوال

ہر پل تپڈے

صفتاں پکانوال

.....O.....

یار منانواں

پیریں ڈھانواں

ویندا نئیں ڈکھ

سانواں نگو

تو سہی ملسمیں

کھانواں جو زہر

اوندے نانویں

میڈیاں آہواں

جھلو میکوں

متاں ڈھانواں

ناں کڈھ چکئے او
ہئی بے ناواں

رنخ نہ تھی تاں
چھ الوانواں

کیوں جھٹلگیندیں
آنواں جڈپٹ

مانواں ہوندن
چھانواں ٹھڈیاں

کڈپٹ آسی
ڈس اونے کانواں

چھ توں نچسیں
دول وِگانواں

ستیاں کوں ہٹن
آپ جگانواں

ڈکھ تے غم دا
ہاں میں ٹانواں

یاد جو آندیں
کلدن آہواں

غصے تھینداۓ
الوانواں جاں

میں تے شائی
پرچھانواں بُت

.....O.....

گھر وڈا
بکھر دا ڈر

جھاگم ڈکھ
بھر عمران

تر کے پڑ
تر کے پڑ

رشوت بڑے
کم فر فر

بے شرمی

ہے گھر گھر

سچ الائے

پئے گئے شر

مر کے جی

جی کے مر

ساڑے سئیں

پکنے ہن مر

ریت اچ دھڑ

سامنگ تے سر

.....O.....

سب کچھ ہیں

توں تے میں

میڈی سٹ

سٹڈا پئیں

بھا کوں بھا

لئی ہے کئیں

ول کے تھیوں

کو جھنیں

رول ڈتھئے

ظام تیئں

جنے توں

اُنٹے میں

شرم حیا

کنٹے پگنیں

سمجھنے پہوں

سمجا نہیں

.....O.....

دھکے عشق اچ کھانوٹے پوندن
طعنے میہٹے ساہوٹے پوندن

ہجر فراق اچ رو نہ دلڑی
اوکھے وقت نبھانوٹے پوندن

راتیں اٹھ کے جاگٹاں پوندے
چین سکون ونجانوٹے پوندن

جنگل بر اچ رُکٹاں پوندے
کئی اتھ بھوگ بھگانوٹے پوندن

پاک قرآن دے کل آیاتاں
سانگ اُتے سٹوانوٹے پوندن

شاتی سوکھے یار نہیں ملدے
رَت دے نیر وہانوٹے پوندن

.....O.....

عشق اچ گھر لوانوئے پوندن
پڑ تے سر کپوانوئے پوندن
در در تے پس پٹھاں پوندے
کاسے ہتھ اچ چانوئے پوندن
اطیاں دے مُل وکٹاں پوندے
کئی الزام وی چانوئے پوندن

نئیں محتاج اے ویلا کئیں دا
 بسر توں تاج لہانوٹھ پوندن
 سولی اُتے چڑ کے نعرے
 انا الحق دے لانوٹھ پوندن
 بلجھے شاہ وی سچ آکھا ہے
 سچ سچ یار منانوٹھ پوندن
 راز نیاز دے حال وے شانی
 غیراں کول کانوٹھ پوندن

.....O.....

اکھیاں تسیاں ہن بے وسیاں
 اوکھی جھاتے وچ اے پھسیاں
 دل اچ رھیاں دل دیاں گالھیں
 نہ اوں پچھیاں نہ میں ڈسیاں
 تین تاں ول کے حال نئیں چایا
 کھُس پگئے بھانویں پیار دے رسیاں
 ہیر تے راجھے دے گل گالھیں
 چوچک دے گھر قیدو ڈسیاں
 قیدو سن گھن راجھٹ کوں ہن
 روز میں ڈسیاں مکھٹ لسیاں
 ڈیکھ کے اکھیاں لائے کر شائیں
 پیار دے وچ نئیں ہوندیاں ٹھسیاں

.....○.....

اے چنگی سگت نھیندا پئیں
میکوں ڈکھاں وات جو ڈیندا پئیں

حالیں مِثاں سر توں نہیں لغتھیاں
میکوں مِثاں ول کرویندا پئیں

تیکوں آکھیا ہم توں چھوڑ ویسیں
ایوں چھلے توں ول ڈیندا پئیں

بے درد کپڑاں اے نہیں آکھا
پھوں اوکھے بھوگ بھگیندا پئیں

تیں باز نہیں آنوثاں غیراں کٹ
ایوں کوڑیاں قسماں چیندا پئیں

.....○.....

اکھیاں نال ملا کے اکھیاں شوق لہیندا راہوں میں
 تپڈے سوھٹیاں اکھیاں اُتے گیت لکھیندا راہوں میں

دلبر تپڈی دوری توں اے دلڑی مخجھی ماندی ہے
 دل آدھے توں سامنے پہہ دیدار کریندا راہوں میں

وقت کوں ایں اُگھلا آونچے رات ڈھلنے نہ ڈینھ تھیوے
 پل پل ہووے صدیاں دا جو پیار کریندا راہوں میں

میں روواں تاں میڈی اکھ چوں نیر پنجھیندا راہویں توں
 توں روویں تاں تپڈے چم چم نیر پنجھیندا راہوں میں

میڈے سئیں آں ہاں دے اُتے سر رکھسیں یا پانہہ رکھسیں
 آپٹیں ہاں دے اُتے تیکوں لویاں ڈیندا راہوں میں

جگ دیاں الٹیاں گاھیں تے اعتبار نہ کیتا کر شائی
 تپڈا پیار بھلانوں تاں ایں جگ توں ویندا راہوں میں

.....○.....

یہ حقیقت پگالھ ڈسینداں پگالھ اساؤے دراچ راہوے
 اپٹاں گھر ہے گھر چا سمجھوں گھردی پگالھ ہے گھر اچ راہوے
 چٹے ڈینھ کوں جسم فروشی او وی وچ بازاراں دے
 رشوت خور محافظ جو ہن کیہاں اچ گئی ڈر اچ راہوے
 اتیجھاں دور ہے ظالم کوں اچ کوئی وی کجھ نہیں آہدا کیوں
 منصف ولدن پیساں اُتے قاتل کیھاں بر اچ راہوے
 شہر اچ حرص حوس دی بو ہے قتل و غارت گو بہ کو ہے
 دل آدھا ہے منہ کر ونجے بندہ جگل جھر اچ راہوے
 ایویں روز غریب پہیسی مہنگائی دی چکی اچ
 اوکھا دور ہے محنت کروں نہ کئی فارغ گھر اچ راہوے
 ایویں حالت رہی تاں شاتی ظلم ستم دی منڈی وچ
 اپٹے آپ کوں ونچٹاں پوئی ہر کوئی سوچ فکر اچ راہوے

.....○.....

ہٹن تاں چھیرے یار مکاؤں ہا
 گلے تے نروار بھلاوں ہا
 وٹ ٹک واری پہلے واگوں
 رل کے پیار دی پینگھ رساؤں ہا

توں جو ساکوں چھوڑ نہ ویندا
 سانول تکیوں عیش کراوں ہا
 ساڈا جے کوئی ہوندا پیا
 تپڑے بوہے تے نہ آؤں ہا

سندھ دریا دی منٹ تے پھے کے
 اکھیاں اکھیاں نال ملاؤں ہا
 کئیں ڈینخ ساڈو لنگھ آ شانی
 پار اُردار دے حال ونڈاؤں ہا

.....○.....

تپڈا جے دیداد نہ تھیسی
میکٹ کوئی کم کار نہ تھیسی

رات اچوکی ٹکٹک ڈے توں
رات والا اتحہ یار نہ تھیسی

آہدن کچھی محمل کڈھوں
اے سوکھی بیدار نہ تھیسی

اے تیئ در توں سر نہ چیساں
جے تیئ راضی یار نہ تھیسی

چپڑھا ہوئی تپڈا منکر
جنت دا حقدار نہ تھیسی

شائی خان دمانی میں توں
جان منگے انکار نہ تھیسی

.....O.....

کوڑا قول اقرار نہ کیتا
خواہ خُختی نروار نہ کیتا

بے پرواہ بے غم دے اڳوں
دردار دا اظہار نہ کیتا

دل دا میلا کوئی وی بندہ
سُنگت نال شمار نہ کیتا

دُشمن سو اتبار جو ڈیوے
دشمن تے اتبار نہ کیتا

اوں آکھے میں اووندا تھیساں
دار توں چھین انکار نہ کیتا

دار تے اساں چڑھ گئے شائیں
 وعدہ پورا یار نہ کیتا

.....O.....

توں وعدے کر کے سم پوندا ہیں اپنے گھر نماشان نال
توں کیتے قول بھل ویندا نہیں سچن اکثر نماشان نال

توں اوں ویلے تاں ادھی رات کوں سئیں آکھڑوندا ہئیں
تے ہٹ تیکوں میڈ و آندیں ہے لگدا ڈر نماشان نال

جے میکٹ رات نہیں راہندا توں نہ رہ یار کئی غم نہیں
ایویں کوڑے بہانے نہ بٹا دلبر نماشان نال

اخاں کھمبالیاں دی کیا خبر رکھسیں فجر توٹی
چیڑھے ڈیوے دی لو تے ساڑھے یدن پر نماشان نال

اجاں پھوں گالیاں کرڑن اجاں پھوں حال ونڈٹے ہن
توں مدت بعد آیا ہیں نہ ندرال کر نماشان نال

جڈاں وی آکھ ویندا ہیں توں شاتی کوں کہ ابج آنویں
تے اوں ڈینخ بند تھی ویندا ہے تیڈا در نماشان نال

.....O.....

لٹھے دیاں چادراءں وڈیرے کیتی ودے ہن
پھٹیاں تے چیریاں مُزیرے کیتی ودے ہن

کانواں دا تاں ایویں خالی ناں بدنام ہے
ملخ تباہ سارا گیرے کیتی ودے ہن

چوریاں کریندا ہیں تاں پیرے وی مٹائے کر
تیکوں بدنام تپڈے پیرے کیتی ودے ہن

مچھیاں تاں اصولوں خداوں بے سکون ہن
 پونگے بے آرام اے مچھیرے کیتی ودے ہن
 اکھیں مصروف ہن یار تپڈی گول وچ
 ہتھ مصروف اے بٹیرے کیتی ودے ہن
 ایویں کوئی رعایا نال ظلم کریسی نہ
 جیویں اے سیاستی لٹیرے کیتی ودے ہن
 سپٹی دے وانگ ہئی لیک تپڈی بوچھٹاں
 تہوں تاں محاصرہ سپیرے کیتی ودے ہن
 شائی اُنھاں نال ہے اونویں اونویں تھیوٹی
 ساڈے نال جیری جیرے جیرے کیتی ودے ہن

.....○.....

آ ڦُ کيھ تاں سهی ٽيڻي خاطر میں گھن تحفه ٻڪ انمول آياں
 تئيں جيڙ ھے رنگ دیاں آکھیاں هَن اوں رنگ دیاں ونگاں ڳول آياں

ہاں ياد ہے شہر بدر تھيون ڦپا کوئي شئے ياد نی رہي میکوں
 میں کیشے کیشے ڳال آياں میں کیشے کیشے روں آياں

توں جنگ دا درس نہ ڦُے میکوں میں ہاں مُتلاشی امن دا
 میں ہتھ اچ گُرز نمی چایا میں ڳل اچ پا کے دول آياں

کئي دیبھ پریاں دا سایا ہے کئیں پُھل کیتن ول چُپ نی تھئی
 کئیں سیبھ دا کنڈا پورا ہے میں ساری وستی پھول آياں

بے خبرا ہم نہی سُدھ میکوں توں شہہ رگ دے نزدیک ہانویں
تپڈی گول اچ دنیا چھانی ہے تپڈی گول اچ جندڑی روں آیاں
میں اکھیں نوٹ ایثار کیتے اوں اکھیں بھال اُجاڑا ہے
میدے کے جام اچ زہر ملیندا رہ جیندے جام اچ امرت گھوں آیاں
میں خاب اچ گرجھیں ڈٹھیاں ہن کئی واری ندر وی اُکھڑی ہے
کل حاکم دے دربار دے وچ میں شائی اُچا پول آیاں

.....O.....

چھٹ نئیں ڈیندا حالیں حال دل دا
او پیٹھے ناز خریاں نال کھلدا

اوں آبجھیں ڈکھ ڈتن جو کیا ڈسانواں
کھاؤں جیندا دوا داروں نئیں ملدا

کڈیں ہلاں اے نئیں شاہین بٹیاں
توڑے جتنا وی بچہ پال ہل دا

اتھاں فرعونیت ول جاگ پئی ہے
کنہوں موی نبی آنویں ہا ٹھل دا

روزانہ آلھٹے سخ کر جو ویندن
 آؤ حل سوچوں رل مل کاں تے ہل دا

 میں اوکوں کیوں آکھاں آ منجوں
 چویندا بار نم بجراں دی سل دا

 اوکوں ایں گالھ دی شاید خبر نئیں
 میں عاشق ہاں اوندے مکھڑے دے تل دا

 او ہک ڈینھ آپے گھل مل ویسی شانی
 اچاں تاں اچ تھے رشتہ دل تے دل دا

.....○.....

شام کوں گھر دو ویندے ویلے پکھی آہدن ڈیکھ بے چارا
 وال کھنڈا کے شہر دے پاہر روندا پڑھے دردار مارا
 ہٹ او پہلے وانگ نئیں ریہا ہٹ او پہلا آونچ کائی
 او وی وقت ہا پٹ لگدا ہئی کراں ہا جے محض اشارا
 رو رو تے گرلا کرلا میں رات گزارم تارے گٹن گٹن
 میں تے جے اتبار نہ آؤی یار گواہ ہے ہک ہک تارا
 تر لے ڈھیر کیو سے لیکن ول وی آس ادھوری رہ گئی
 جیندی خاطر بھوگ ہن بھوگے ملیا نئیں او یار پیارا
 ہٹ تاں شام اندر اتھی گئے وعدے اوندے دیگر دے ہن
 بھانویں اوندی دیگر نئیں تھی میکوں ڈسے گھپ اندر ا

کل جو پچھوں بھج دیں آکھم سانول گالھ تاں سُٹ چا
بے پرواہ پرواہ نہیں کیتی میں تے کھلدا رہ جگ سارا

ہکے او ہک پل نہی وسدا اچ او ڈیکھ نہیں سپدا میکیوں
شک پوندے جو گردش دے وچ آپکے میڈا لیکھ ستارا

کل دنیا ہے مطلب دی کوئی توڑ نہ جانوٹ والا کائی
آندی ہے چئیں وقت مصیبت کر ویندن گل یار کنارا

ساؤ یاری ازل توں ہئی گن تاں کل دی گالھ ہے شائی
بعد اچ کل کائنات بُٹی تے بعد بُٹیا آدم دا گارا

.....○.....

میکوں ایں ساری دنیا وچ توں کھو یار بھاندا ہیں
 توں ٹھاڈل میڈے اکھیں دی تے غوشہ میڈے ہاں دا ہیں
 میڈے اکھیں دے ویہرے وچ تیڈی تصوری لگب گئی ہے
 میں ڈیکھاں جنتے توں ڈسدیں توں توٹیں دور راہندا ہیں
 تین آکھا ہئی میں نہ آسان ولا تیڈو حشر توٹیں
 وڈا بے چین تھی کے ہٹن ودا اٹھدا تے پاہندا ہیں
 توں کئیں مالی توں پچھ تاں سہی ہے کیوں قدر گلشن دی
 توں بے قدر اس دے ہتھ ایویں ودا بے مل وکاندا ہیں
 بھلانوٹ دے تیکوں تر لے تاں پھوں کیتے ہی شائی
 بھلا جتنا بھلیندا ہاں توں اُتنا یاد آندرا ہیں

.....O.....

چُن ناز نخرا ڈکھایا نہ کر توں
محبت دا ڈیوا بکھایا نہ کر توں

جیویں میڈو آنوٹ تے انکار کیتی
چُن میڈے خواب اچ وی آیا نہ کر توں

کیہاں توں اُنھاں نال ونج روز پاہندیں
چھاں نال آہداں الایا نہ کر توں

رقیباں دی محفل دے وچ پہہ کرامیں
میکیوں ڈیکھ کے منه لکایا نہ کر توں

اساں چپ جو ہیں تاں چُن ایویں ساڈی
شرافت کنوں فیدہ چایا نہ کر توں

ہے نفرت جو شاتی میڈے نال تیکیوں
صفا آکھ ڈے میڈو آیا نہ کر توں

.....○.....

کیا کراں ہٹ حضور میڈا
 عشق ہے یا فتور میڈا
 سادگی نال ہے محبت
 سادگی ہے شعور میڈا
 دل دی حرمت ہے روز ملوں
 ڈھول راہندا ہے دور میڈا
 او جو غیراں دے نال پاہندے
 ہاں تھی ویندے تنور میڈا

ہے محبت دی حد مقرر
حد نہ کر دل عبور میڈا

میڈا دعوئی ہے آکھدا ہاں
تھیسین ہک ڈینھ ضرور میڈا

اکھیں اکھیں دے نال ملدن
کھل پوندا ہے حضور میڈا

ظلم کیتن اوں بے تھاشہ
ڈسا نس کوئی قصور میڈا

کپڑا بے رحم ہی او قاتل
کر گئے دل چور چور میڈا

کیوں برداش کر سکے ہا
جلوہ اے کوہ طور میڈا

ڈکیھ موسی نہ ڈکیھ سلکسین
تحی گیا جے ظہور میڈا

توں نہ اکھیاں توں دور تھیویں
 توں ہیں اکھیاں دا نور میدا
 ڈیسی نہیں او جواب اُکا
 خط تاں پڑھسی ضرور میدا
 لانویں سانویں ڈسیندے شائی
 حسن تیدا غرور میدا

بہانے ہٹ توں بٹنیدا کیوں ہیں
 جدائی دے سیک اچ سڑنیدا کیوں ہیں
 میں ہاں دی رت ڈے کے تیکوں پالئے
 توں ہٹ کے سپڑا ڈنگنیدا کیوں ہیں
 وفا دے ڳالھیں تاں راز ہوندن
 زمانے بھر کوں ڈسیندا کیوں ہیں
 تیئن کھمبوں کھترنا چا میکوں کیتے
 قفس دے وچ ہٹ ڈھکنیدا کیوں ہیں

اے چیکاں دھائیں تے آہیں بھر کے
 فلک زمیں تے ڈھویندا کیوں ہیں

 جے تیکوں نفرت ہے نال میڈے
 توں مسکرا کے تکیندا کیوں ہیں

 خدا دا ناں من غریب لوک ہیں
 ولا ڈے کاسہ بھینیدا کیوں ہیں

 توں پہہ کے نمبر محمدی تے
 تفرقہ بازی بٹیندا کیوں ہیں

 ہے تیڈے در دا غلام شانی
 توں ڈھول اپڈا سچیندا کیوں ہیں

.....○.....

ڈس نہ سپلدا کہیں کوں وی میں لگ گ روندا راہندا ہاں
او میڈی پرواد نئیں رکھدا جیکوں دلوں چاہندا ہاں
نہ کئی خیر خبر نہ چھٹھی نہ عرصے توں کال آئی ہے
حال سچھن دا کنتیں توں پچھاں حال جو پچھٹاں چاہندا ہاں

رت پئے پینیدن درد برہوں دے ہٹ اے آ معلوم تھیائے
نکھڑی کونخ دے واٹوں اج میں پٹھا جو کرلاندا ہاں

سچ الوبیداں ٹھیک لکھینداں سچی ڳالھ ہے ایں ڳالھوں
نہ میں کنتیں کوں چنگا لگداں نہ میں کہیں کوں بھاندا ہاں

روز لکھیندائے نویں ڈکھ مقصوم دا کاتب تختتی تے
ڈکھ دی پھاسی تے ہر ویلے روز میں ٹنگا راہندا ہاں

شاتی خان دامانی آ اج کاں وت کاں کاں لئی پیٹھے
کاں دی کوڑی کاں کاں توں ہر ڈینخ میں دوکھا کھاندا ہاں

.....○.....

دلبر تپڈا دنیا تے بس ناں چمکنیدا راہسماں میں
 تپڈے ناں دا ورد پکا کے جشن منیندا راہسماں میں

توٹھیں فتوے کفردے ملاں لینیدے ہن تاں لاون پئے
 تپڈے رُخ دی پاک تلاوت روز کریندا راہسماں میں

توٹھیں میکیوں کافر کافر لکھ واری او آکھن پئے
 دار اُتے وی انا الحق دے نعرے لینیدا راہسماں میں

توٹھیں چاڑن سولی میں تے وسے بارش پھراں دی
 جیویں کیویں تپڈے ناں دا ورد پکنیدا راہسماں میں

لکھ نہ عزت راہوے میڈی توٹھی دنیا فانی وچ
 نچ نچ بلکھے شاہ دے وانگوں یار منیندا راہسماں میں

توں شانی کوں اپٹی جان توں ودھ کے پیارا لگدا ہیں
 تیکیوں دل دے شیشے وچ محفوظ رکھیندا راہسماں میں

.....○.....

آپگئے پیار دی منزل دے وچ دھوں اندھار حیاتی دے
ہٹھ تاں کنوں کور کریندن اے ڈسکار حیاتی دے

ظلم ستم دی منڈی دے وچ توٹے پنڈے وِک ولیسن
وت وی اے نہ بسر توں لہسن قرض اُدھار حیاتی دے

غم دا پوجھ مکا سلپدا آئیں تاں آوت میڈے نیڑے تھی
پرتے پرتے رہ کے تاں ودھ ولیسن بار حیاتی دے

نه کر ماٹ غرو رحسن تے چھوڑ رسیمیں جھیرے توں
رل مل یار بھاؤں ہسن چیرے ھے ڈینخ دلدار حیاتی دے

درد عذاب فراق و چھوڑے ہنجوں دھائیں سول ستم
کون ہکلا چا سلپدا ہے اے انبار حیاتی دے

جھٹ ڈو دا مہمان ہاں شائی اے وی آپ بھا گھنساں
اوکھے سوکھے لکھ ویسن اے ڈینخ ڈو چار حیاتی دے

.....O.....

پئے یار جوانی ٻگل ڳئی ہے
ٻگل پئی ہوئی ٻگانی ٻگل بگئی ہے

ڏو ڄنج دا چتنا نہیں مکدا
ھٹ انٹ حیاتی ڈھل ڳئی ہے

ٻگل پتھر تے ہئی لیک اوندی
او لیک تاں پتھر ڏل ڳئی ہے

رل مل کے یار ٻجھاؤں ایکوں
جیرھی بھاء نفرت دی بل ڳئی ہے

اچ گزرے ہیں میخانے کٹھ
پئے دنیا تے تھڑھل ڳئی ہے

میں ڦکیھ کے اوکوں ٹھر ڳیا ہاں
او ڦکیھ کے میکوں بل ڳئی ہے

میں ڈا ج برابر نہی کیتا
تجھ آ کے خالی ول ہو گئی ہے

رد کر کے جیکوں پاڑ سٹی
او تھی مشہور غزل ہو گئی ہے

نہ جی نہ پیت پرانی رہی
کئی ریت انوکھی چل ہو گئی ہے

پئی رو رو سہرے گاندی ہے
تجھ پچھیں آ کر بل ہو گئی ہے

نادر ہٹ پیخا تھی ویسی
مہنگائی دی چکی چل ہو گئی ہے

تیئیں پا جھوں پل وی نئیں نبحدا
تیئیں نال طبیعت رل ہو گئی ہے

میں ہٹیں ڈینخ تیکوں یاد کیتے
تھی شائی مشکل حل ہو گئی ہے

.....○.....

کیوں میں آکھاں میکوں پاگل زمانہ کر گیائے
کتنیں تے کوئی شکوہ نمی دلبر دیوانہ کر گیائے

سانبھ کے رکھی ریہا ہاں میں جیندی ہر آس کوں
میڈپے نانویں نا اُمیدی دا خزانہ کر گیائے

شادمانی تاں کریندن لوک چمنٹ وار تے
او میڈپی میت اُتے اچ شادمانہ کر گیائے

کل چہڑا بچیاں کوں چوپگا ڈیندا ساکوں ڈیکھے گئے
اچ او شکرا سخ اساڑا آشیانہ کر گیائے

میں تاں ہالیں گالھ دی تمہید کیتی نہی بھلا
نال میڈپے خواخوا تے شاخسانہ کر گیائے

او میڈپی میت دے جاں نزیک آئے تاں آکھیں
وت بہانے خور شاتی کئی بہانہ کر گیائے

.....○.....

میں کل جو اوکوں سپُیندا ریہاں
 تے رو رو ہکلاں مریندا ریہاں
 نہ اوندے کن تے ہے کمھی بھٹکنی
 میں رڑدا ریہاں پٹیندا ریہاں
 ڈسایا نس کوئی قصور مبڑا
 میں کیرھی غلطی کریندا ریہاں

میں اوندی سک اچ میں اوندی چھک اچ
 میں بھوگ کتنے بھگیندا ریہاں

نہ میکوں آئی نیندر رات ساری
 میں در کھلیندا ولیندا ریہاں

ہے پکے فصلاب کوں جمار کھا گئی
 میں ایویں رکھیاں رکھیندا ریہاں

اُتھائیں گیا ہے او شخص شانی
 میں جھوں اوکوں رُکیندا ریہاں

.....O.....

جے شکوہ شکایت گلا ہے تاں ڈس ڈے
 یا ساکٹن سچن تھئی خطا ہے تاں ڈس ڈے
 توٹیں تیئں جو سڑ سڑ پلوتے ڈتے ہن
 اس ا ڈتی کئی بدعا ہے تاں ڈس ڈے
 اے تاں کئی سزا نہیں جو سولی چڑھا ہاں
 محبت دی ہئی کئی سزا ہے تاں ڈس ڈے
 کریندا ریہاں میں تاں ہک تپڈی پوجا
 تھیا ورد میکٹن قضا ہے تاں ڈس ڈے
 کیتی ہر شے قربان ہے تپڈے نال توں
 میڈے گھر جے لکھ وی ریہا ہے تاں ڈس ڈے
 جگر کھل کے شانی دا شق کر ڈتوئی
 اجاں تیکوں شک دربا ہے تاں ڈس ڈے

.....○.....

توں ساڑا یار ہیں سوھٹاں نہ ڈر کئیں دشمناں کو لوں
 جے وڑناں تین ہے پانی وج نہ ڈرتاں چھینڈ کاں کو لوں
 میکوں ہک شخص آکھیا ہا میں تپڈے ناں توں ٹھردا ہاں
 خبر نئیں کیوں اُوہو اچکل ہے سڑدا میڈے ناں کو لوں
 جے نئیں لکھیا مقدر اوں میدے ہتھ دے لکیراں وج
 کیہاں فالاں محبت دے کڈھانواں جو گیاں کو لوں
 چلو اچ نئیں تاں کل تیکوں انھاں لوکاں دی کل پوسی
 توں رج ویسیں انھاں کو لوں نی راہند اچ چنھاں کو لوں

ایں گلشن کوں بچانوٹ دے وڈے تر لے میں کیتے ہن
 مگر ہٹ میڈے وس اچ نہیں بچانواں کیا خزاں کولوں

اے کل تین میکوں آکھیا ہے ولا ویساں نہ میں اُنتے
 میں ہٹ ڈھن تپڈے پیرے رقباں دے گھراں کولوں

جے مر گیاۓ تاں ساڑو چا ایندی تد فین نہیں کرٹی
 میں سٹیاۓ شائی سڑدا ہئی اے میڈے دوستاں کولوں

.....O.....

اپنی آپ توں کر اصلاح آپنے اندر جھاتی پا
 سوچ انسانوں ویلا ہیوی رُٹھے رب کوں یار منا
 جیسین کے تیئے جیسین آخر موت دا پیالہ پیسین توں
 کئی سلطان سکندر اتحوں گئے ہن اپنی جھوک لڈا
 کوئی ہے نیندا نال خزانے چھوڑ کے ویسین مال خزانے
 خالی آئیں تے خالی ویسین قبر دا سامان بٹا
 کھا گئی تیکوں فخر و ڈئی ہے چنگی چوکھی سوچ نہ کئی ہے
 کیوں رب کوں منه ڈکھلیسین آخر دی کر سوچ ذرا
 توں آئیں یار عبادت کیتے رب دی خاص ریاضت کیتے
 کچھیں مست ما حول اچ رل گئیں خانجتی نہ وقت ونجا
 دولت کیتی پیاری ویندیں پکے کوٹ اُساری ویندیں
 اے دنیا ہی کوڑی شانی نہ توں اپڈے حرص ودھا

.....○.....

اوندا جو پار دل لگ چئے کریندے پار دیاں ڳالھیں
اوکوں کتھاں پسند آندن میڈے اُروار دیاں ڳالھیں

تو ڻے کوڑنج کے میکوں سچن کئی ڳالھ آہدے چا
میکوں وت وی مٹھیاں لپدن مٹھے منٹھار دیاں ڳالھیں

محبت وچ یقین ہوندے بھلا اوکوں یقین کوئی
کریندا نہیں ذری اتبار نہ اتبار دیاں ڳالھیں

ایویں ہک ڏینھ جو جھیرا تھئے معولی ڳالھ تے ساڑا
ڦوہائیں تے تھیندیاں رہ چئے یکے بازار دیاں ڳالھیں

اے میڈیاں واڱ سرمد دے فرشتے چا وچن غزالاں
تھیوں عرش معلیٰ تے اساؤے پیار دیاں ڳالھیں

او منظر میڈے اکھیں وچ اچاں تیئیں جا گدے پئے ہن
جڇاں اکھیاں تے اکھیاں وچ تھیاں ہن پیار دیاں ڳالھیں

جڈاں دا میں محبت دا اوکوں اظہار کیتا ہے
ولا کیتیاں نمیں کئیں نال وی اظہار دیاں پاھیں

شودا حقدار رو رو کے ودا انصاف منگدا ہے
إتحاں یا رب سٹیں ویس کڈاں حقدار دیاں پاھیں

اجاں ساڑے نکھیرے کوں ڈیہاڑے چار نن گزرے
کتھائیں تک پہنچ گیاں ہن ایں چھ توار دیاں پاھیں

کڈاہیں موقع ملا جیکر تیکوں میں نال گھن ویساں
توں آپیں آکھیں پہہ سٹوں گلزار دیاں پاھیں

امن دے ایں چمن دے وچ کروں اچ یار دیاں پاھیں
اے نفرت کوں مٹا ڈیندن محبت پیار دیاں پاھیں

وڈا خوش باش تھیدا ہے جاں اوکوں یاد آندیاں ہن
او اپنی جیت دیاں پاھیں تے میڈی ہار دیاں پاھیں

میں شانی کل جو گزرا ہاں پھلاں دے باغ دے نالوں
پیاں تنلیاں کریندیاں ہن تیڈے رخسار دیاں پاھیں

.....O.....

غیر دے ہتھ اچ ہتھ او پا کے ٹردا تھے
اچ میکوں او وٹ رُوا کے ٹردا تھے

آپ تاں عہد وفا دی قسم نہی چیندا
میڈے کولوں قسم چوا کے ٹردا تھے

پچھدا ریہاں ول ول کیوں الویندا نہیں
نس الایا ہتھ چھڑوا کے ٹردا تھے

میں جو اوندی محفل دے وچ ونج پیڑھاں
غیر کوں کن اچ گالھ ڈسا کے ٹردا تھے

میڈے سامنے خوش نویں توں کہیں دا ناں
اچھی بانہہ تے او لکھوا کے ٹردا تھے

پتہ نہیں گئے چھوڑ پُراٹیاں سنگتاں کیوں
نویں سنگتی نال رلا کے ٹردا تھے

لفظ پیار دا آکھن مغض بہانہ تھے
ساری پیار دی کھپڑ ونجا کے ٹردا تھے

چپڑھیاں چم چم اکھیاں تے میں لیندا ہم
او نشانیاں ساریاں چا کے ٹردا تھے

تگ ہئی میڈے پیار خلوص محبت کٹ
عشق دی منے اچ زہر ملا کے ٹردا تھے

میں تاں سمجھے درد گھٹانوں آیا ہے
او تاں اُلٹا درد ودھا کے ٹردا تھے

کوئی سمجھاوے پیار ہے یا اے نفرت ہے
کل او میڈا در کھڑکا کے ٹردا تھے

چپڑھی ڳالھ اوں میکوں آٹھ ڏسانوں ہئی
غیر کوں اوہا ڳالھ ڏسا کے ٹردا تھے

میڈی تاں اوں ہک وی منی نہیں شانی
اپٹیاں ڳالھیں گل منوا کے ٹردا تھے

.....○.....

توں چیکر یار باوفا ہوندا
میں کیوں اتناں بتاہ تھیا ہوندا

توں نہ ہوندوں تاں کئی پیا ہوندا
کئی مخالف تاں خواہ مخواہ ہوندا

عشق چیکر جو چن گناہ ہوندا
ول تاں ہر شخص کٹ تھیا ہوندا

توں جو ہوندوں موجود محفل وچ
وت ایں محفل دا رنگ پیا ہوندا

خودکشی بے حرام نہ ہوندی
کرت کڈٹاں دا میں کر گیا ہوندا

تپڈی ہر لک ادا پیاری ہے
توں جو سوھٹاں نہ بے وفا ہوندا

سوق کے ہر قدم جو چیندا توں
اچ نہ رستہ جدا جدا ہوندا

کیوں مریندے اے غیر طعنے کل
توں میڈے نال جو ودا ہوندا

میڈیاں اکھیاں نہ روندیاں ہر پل
تپڈیاں اکھیاں دا آسرا ہوندا

میں کیوں اتنی امید رکھ پاہندا
تپڈی نیت دا جو پتہ ہوندا

لطف گھندا توں عیش و عشرت دے
بے توں شانی دا آشنا ہوندا

.....O.....

ڈکھ بھرے حالات تے کھلدا ریہائے
او میڈی جذبات تے کھلدا ریہائے

علم ہس جو دم کوں کھا ویندا ہے غم
ڈے کے غم دے وات تے کھلدا ریہائے

غیر تاں ہن غیر اے افسوس ہے
او میڈی سکرات تے کھلدا ریہائے

کل بھری محفل دے وچ او خوانخوا
میڈی ہر گل بات تے کھلدا ریہائے

اوکوں کیا پرواه میڈی نقصان دی
ڈے کے نقصانات تے کھلدا ریہائے

ڈکھ غربتی رب دی ڈتی ڈات ہے
رب دی ڈتی ڈات تے کھلدا ریہائے

اوں میکوں ہئی پھوں روایا رات کہ
 یاد کر او رات تے کھلدا ریہائے
 کیوں گزرے ہن جدائی دے ڈینھ سھے
 پچھ کے تفصیلات تے کھلدا ریہائے
 اُٹے پلٹے کر کے تشریحان چٹن
 میڈے غزلیات تے کھلدا ریہائے
 حچھوٹا ویلا یاد آیا ہس چو کل
 کر کے ول ول جھات تے کھلداریہائے
 اوندا کھلن ول وی میکوں آئے پسند
 توٹے میڈی ذات تے کھلدا ریہائے
 آئی ہے میڈی موت دی جو کل خبر
 پڑھ کے اخبارات تے کھلدا ریہائے
 میڈی کیا ہے شان شانی عمر بھر
 او میڈی اوقات تے کھلدا ریہائے

.....○.....

بھوں سنگدل ہیں بھوں سنگدل
اینویں نئیں ملدا خاب اچ مل

بلی بے قصور ہے بلی کوں نہ مار
پچ شودے لالیاں دے کھا ڳئی ہے ہل

رب چائے کیڑھا اووندا تھیا ہے زیان
میں اوکوں اکھ ماری اوں میکوں سل

راتیں ہک خواب ملے ڈس تعبیر
کھو دے کنارے اُتے آ ڳئی گھل

اوندے پچھوں دل تھیا کیوں مجبور
چنگی لگی دل کوں ہے اکھیاں دی کھل

شادی ہئی گواندھیاں دی ہوسی تیکوں یاد
اُتھاں اکھیں ملیاں تے اڑے ہن دل

شانی تیکوں ڈیکھٹاں ہا ڈیکھ چھوڑا ہے
توں چانٹ تپڈا چائے مکھڑے دا تل

.....○.....

بھانویں جپڑے گندے ہیں
 اللہ تپڑے بندے ہیں
 کوڑاں آلی آری دے
 گسے ہوئے ڈندے ہیں
 اسماں اوندی چنی دے
 کھٹسے ہوئے تنڈے ہیں
 کنکی جپڑی دوزخ ہے
 کافی سارے بندے ہیں

اکھیں کولوں سُکھے ہیں
 ہاں دے اساں اندھے ہیں
 اساں اپٹی گچی دے
 پھاسی آلے پھندے ہیں
 تک تک تپڈے رستے چن
 تھی گئے اساں اندھے ہیں
 مولیاں دے ہتھاں وِچ
 آئے ہوئے چندے ہیں
 شانی تپڈے بُکھاں دے
 ودے اساں سندھے ہیں

.....O.....

اے واہ جو ساکوں چنگائی ملی ہے
چنگائی دے بدے برائی ملی ہے

اساں وڈپ دے اُزا نئیں مارے
وراشتاً جو جھکائی ملی ہے

توں میکوں ملائیں تاں ایویں لکے
جو چیویں کوئی بادشی ملی ہے

دوا تاں ہوندن بے مرض ہووے
ایں روگ دی کوئی دوائی ملی ہے؟

تھاکوں سنگت تے ماٹ ہوئی
اساکوں سنگت ازئی ملی ہے

ہیں اساں ڈکھ دے ایں اندھے کھو اچ
 اساکوں ایندی کھدائی ملی ہے

 ایہو ایں عشق اچ ڈھیا نتیجہ
 جو دار تے آ کے پھائی ملی ہے

 حیاتی ساری دے درد چائے ہم
 تے لحظہ کھن وی نہ سہی ملی ہے

 توں آپ مالک ہیں بعد رب دے
 خدا دی تیکوں خدائی ملی ہے

 اسماں تاں اوہیں ہیں اوندی قید اچ
 اے کیوں ساکوں رہائی ملی ہے

 حیا کھائیں وی نہیں ٹکرا شانی
 نگر نگر بے حیائی ملی ہے

.....O.....

نہ گئی غلطی مہاٹے وچ نہ پڑی نہ کنارے وچ
 ہے کی کھیڑ پس میڈے مقدر دے ستارے وچ
 میں کپڑا کملا بھولا ہم نہ سوچا ہم نہ سمجھا ہم
 چلیندا میں وفا ریہاں جفا دے گھپ اندرے وچ
 او ہک واری جو رُس ونچے تاں ول سوکھا منیندا نہیں
 ہے ایہا مرض پس ہکا میڈے دلدار پیارے وچ
 اسلاڈے پیار دی یارو کہانی جگ تے ہل ہگئی ہے
 اسماں مشہور تھی گئے ہیں ڈوہیں وسے ایں سارے وچ
 کنہاں ہن گھر لٹائے عشق اچ کنہاں بازی ہے سردی لئی
 کنہاں تن من فدا کیتا تے گئے کپونچ آرے وچ
 سمجھ اوندی وی نہیں آندی او نفرت جو کریندے تاں
 میکیوں و ت ڈیکھدا کیوں ہے او لگ لگ کے اندرے وچ
 اے کیرھی جھاتے لکھا پئے جو بچھاں نال دوکھا کر
 ڈکھا ڈے یار شانی کوں جو پئے کتویں سپارے وچ

زمانہ ساپُری تاڑاچ ہئی

اساں سنگتی ازل دے ہیں

خبر کیا ہئی

زمانہ ساپُری تاڑاچ ہے

زمانہ ساپُری تاڑاچ ہئی

زمانے ساکوں ہک پئے توں

جدا کیتے

ستم کیتے

اساں اُکے غم ہا سے

تے ہک پئے دی اساں بانہہ رکھر اندی پوندے سم ہا سے

ند واقف کوئی ستم ہا سے

اساکوں کوئی خبر گئی نہی
 زمانہ ساڑپی تاڑاچ ہے
 زمانہ ساڑپی تاڑاچ ہئی
 روزانہ شہر دے بآہروں
 اے کیوں دیگر کوں و پچ پا ہندن
 اے کیا چاہندن
 اسال ڈو ہیں محبت داونڈیندے حال جاں ہاسے
 میں خودوی گالھ کئی اوں کٹی
 لکیندا نم
 تے اووی گالھ کئی میکٹی
 لکیندا نہی
 سدھی آکے ڈسیندا ہئی
 اساکوں کوئی خبر کوئی
 زمانہ ساڑپی تاڑاچ ہے
 زمانہ ساڑپی تاڑاچ ہئی
 اسال جئیں ڈسینحدے نکھڑے ہیں

اسا کوں ہٹی خبر تھی ہے
 جو ککھاں دے وی کن ہوندن
 اسا کوں تاں زمانے دی
 ایں ظلمی چال دی پہلے
 اُ کا خس دی خبر کوئی
 اس اُ کا بے غم ہا سے
 سا کوں پل دا پتہ کوئی
 زمانہ سا پڈی تاڑاچ ہے
 زمانہ سا پڈی تاڑاچ ہجی
 زمانے سا کوں بک پئے توں
 جدا کیتا

جدا ایں شان دا کیتا
 اس اُ چمیں ڈینھ دے نکھڑے ہیں
 قشم رب دی اُ سے ڈینھ دا
 نہ او کئیں رات سُتا ہے
 نہ میں کئیں رات سُتا ہاں

اس اچھیں ڈینھ دے نکھڑے ہیں
 اسا کوں بس اُسے ڈینھ توں
 کشئے وی مول بھاندی نہیں
 اسا کوں ندر آندی نہیں
 او گزرے ولیھیاں دے جاں
 بہاراں یاد آندے ہن
 اکھیں چوں نیرداہندے ہن
 جڈاں ایں ہجر توں پہلے
 اس اڈا ی گالھ کئیں جھاتے
 محبت تے شرافت دی
 کوئی جیکر کر بینداہا
 اس اڈاے پیارالفت دے
 مشالاں پہلے ڈینداہا
 تے ہٹ بدنام ایں تھئے ہیں
 جو کیا آکھاں تے کیا اڈا ساں
 خبر کیا ہئی

زمانہ ساڑھی تاڑاچ ہے
 زمانہ ساڑھی تاڑاچ ہئی
 ایویں مختی اساؤے سر
 تے کئی الزام آگئے ہن
 چیڑھی گا لھوں اساؤ ڈوہیں
 ہبوں بدنام تھی گئے ہیں
 اساؤے پیار دیاں جے ہٹ
 مشالاں لوک ڈیندے ہن
 وڈی تقتید تھیں دی ہے
 خبر کیا ہئی
 زمانہ ساڑھی تاڑاچ ہے
 زمانہ ساڑھی تاڑاچ ہئی
 میں پھر داں روزہ گلیاں وچ
 متاں دلدار مل پوے
 منھا منٹھار مل پوے
 اوندے پیرے گلیند اہاں

وڈے تر لے کر بیند اہاں
 تے ہک ہک توں اوندا پچھداں
 خدا جائے کتھاں ہوئی
 اوئیں ملدا
 میں پھر پھر خالی ول آندراں
 تے اوندے نال دے میں رورو
 وڈے ہکلاں مر بیند اہاں
 تے رورو اے اکھیند اہاں
 چھن مکھڑا پڑ کھانویں ہا
 تے رونداں کوں رہانویں ہا
 خبر کیا ہئی
 زمانہ ساڈی تاڑاچ ہے
 زمانہ ساڈی تاڑاچ ہئی
 ستمگر ایں زمانے لئی ڈوہاں تے ناکہ بندی ہے
 وڈی اکھی پابندی ہے
 ایویں نکھڑے ہیں ہک پئے توں

نہ اوہنٹ میڈ و آسپد اے
 نہ میں ہنٹ اوندو ونج سپد ال
 خبر کیا ہئی
 زمانہ ساڑھی تاڑاچ ہے
 زمانہ ساڑھی تاڑاچ ہئی
 اسا کوں ہرٹ ملٹن بک پئے داہوں مشکل ڈ سیندا پع
 وچھوڑا خون پیندا پع
 تے اے وی ہے جو بک پئے توں
 اسا رہوی تاں نئیں سپدے
 وچھوڑا سہہ وی نئیں سپدے
 سا کوں شانی زمانے چاپھسائے چکراں اولیاں وچ
 اُوانجھروندہا ہے گھرا پٹے
 میں ان جھروندہاں گلیاں وچ
 خبر کیا ہئی
 زمانہ ساڑھی تاڑاچ ہے
 زمانہ ساڑھی تاڑاچ ہئی

قلم

پڑھ بسم اللہ تے لکھ پہلے رحمان رحیم دی ڈات تے لکھ
 جو ہر ذی روح دا مالک ہے اوں ماں کل کائنات تے لکھ
 پیا لکھ توں نعت محمد دی اوندی ارفع اعلیٰ ذات تے لکھ
 توں پڑھ قرآن دی ہر سورت انیدی منزل تے آیات تے لکھ
 ہر ڳالھ قلم ابج لکھدی جُل ہر حال قلم ابج لکھدی جُل
 ابج لکھ کشمیر دی وادی تے توں ایندے کل حالات تے لکھ
 اے وادی جنت وانگوں ہئی ایس وادی دے صدمات تے لکھ
 جتھ ظالم ظلم کریندا پئے ہر ظالم دے ظلمات تے لکھ
 اے دھرتی کتنی سوھنی ہے ایس دھرتی دے شرات تے لکھ
 ہر ڳالھ قلم ابج لکھدی جُل ہر حال قلم ابج لکھدی جُل

اچ پیار تے لکھ تکرار تے لکھ کئیں اکھ دے واہندے نیر تے لکھ
 کئیں ڈکھ تے لکھ یا غم تے لکھ یا کئیں دے صبر سریر تے لکھ
 اچ لکھ توں پیار دی پہل اُتے یا پیار دے وقت اخیر تے لکھ
 ہر حرف پیار دا سنور کرائیں ایں پیار دی صاف لکیر تے لکھ
 ہر ٻالھ قلم اچ لکھدی جُل ہر حال قلم اچ لکھدی جُل

 لکھ سوکھ وقت گزاراڻ تے یا کہندي ٿنگ گزران تے لکھ
 لکھ اڻ پھر بے ٿڙ بے گھر تے یا مفلس کئیں انسان تے لکھ
 چئیں ملک دی گئی شے نئیں چھوڑی او چور سیاست دان تے لکھ
 چپڑا حق حقدار دا کھا ویندے او غاسب تے بے ایمان تے لکھ
 ہر ٻالھ قلم اچ لکھدی جُل ہر حال قلم اچ لکھدی جُل

 چپڑا بے دردی وچ ماریا ڳئے بے جرم اُسے مظلوم تے لکھ
 چیندا وارث کوئی نئیں دنیا تے اوں بے وارث معصوم تے لکھ
 چیندی قسمت دے وچ سکھ کائی اوں بندے بے مقصوم تے لکھ
 چیندی دولت ہووے لاوے نئیں بد بخت اوں بندے شوم تے لکھ
 ہر ٻالھ قلم اچ لکھدی جُل ہر حال قلم اچ لکھدی جُل

لکھ توں ایویں لکھدی جل میڈے اُجڑے تھل دامان تے لکھ
 چیڑھا کئی ورہیں توں سخ برا ہے اچ سخ برائیں سنسان تے لکھ
 ہے بکھلتی شانی ہر پاسوں ایں بکھلتیں دے عنوان تے لکھ
 چیڑھے ایں دھرتی دے دشمٹ ہن ہر ملک تے ہر خان تے لکھ
 ہر گالھ قلم اچ لکھدی جل ہر حال قلم اچ لکھدی جل

نصیحت

جیکوں آکھو سچ تاں او ہو اُلٹا لڑدانے
 جیکوں اپٹاں سمجھو اوہو کھڑ وی گڑدانے
 کرو جیندی عزت اوہو سر تے چڑانے
 بھرا کولوں سکا بھرا اچ وی سڑدانے
 نہ اچ کل برائی توں نج کئیں کوں آکھیں
 نہ نج دا زمانے نہ سچ کیکوں آکھیں

غريبیاں دا ایں جگ تے راہوں ہے اوکھا
 ایں جگ تے غربی نبھانوں ہے اوکھا
 جواں پتھارے چڑھانوں ہے اوکھا
 جواں دھی کوں گھر اچ بلھانوں ہے اوکھا
 ایں جگ تے اساؤ اے گندرا رواج اے
 جیکر گھر وی ویچو تاں بٹدا نہ ڈاج اے

إتحاں لوک اصلوں نہ کہندی منیندن
 نہ کیندی اے سُنْدَن نہ کیکوں سُنْدَن
 مصیبت دے ویلے نہ اے ساتھ ڈینِن
 اے اندری اندر ہس کپیندے ٹکلینِن
 عجب جھائیں زمانے دا پئے دور چلدا
 اتحاں ہر دے سینے ہیوی بغض پلدا

ہے سر کپ زمانہ توں سر کوں بچانویں
 اے کولی کراڑی توں ہر کنیں دی ساہویں
 اتحاں توں محبت دا ناں وی نہ چانویں
 نہ کوئی دھاں ہے سُنْدَا نہ ویلا ونجانویں
 اے گُنگا تے ڈورا زمانہ ہے جانی
 اتحاں تپڈی دھاں کنیں نہ سُنْتَنی ہے شاتی

وسواس

اچاں تاں ساڈی یاری دی لگی کئیں کوں خبر کائی
 اچاں تاں ساڈی الفت دا تھیا کئیں جحا ذکر کائی
 اچاں ساکوں الیندا چن ڈٹھا کئیں وی بشر کائی
 اچاں ساکوں جدا تھیوں دا ڈر کائی فکر کائی
 دعا منگ جو ساڈی اے کتھائیں وی ڳال چلے نئیں
 اساکوں کوئی نکھیریں دی زمانہ چال چلے نئیں

خبر تھی چاں اے لوکاں کوں کتھائیں وسط نہ ڈیسن چن
 ساڈی پولی محبت دی اے منڈھ کولوں تھدیں یسین چن
 سبھے اے پیار دے گل پھل کمائے کر چھڑیسین چن
 اے تیکوں انجھر لیسین چن تے میکوں انجھر لیسین چن
 اساڈا پیار دا گلشن خزاں دے وات آ ولیسی
 اساڈی ایں محبت کوں اوڑے روگ لا ولیسی

اے کیکوں لوک سکھ دے وچ اتحاں را ہوٹ وی نئیں ڈیندے
 اے کنہیں مخلص کوں کنہیں جیلے جو دل لانوٹ وی نئیں ڈیندے
 اے کیکوں پیار الفت دا گھر اں کھانوٹ وی نئیں ڈیندے
 محبت دے کڈھیں والٹ کوں اے پھل چانوٹ وی نئیں ڈیندے
 اے ڈھمٹ ہن محبت دے محبت کوں منیندے نئیں
 محبت بک عبادت ہے عبادت اے کریںدے نئیں

اساں لوکاں دے وچ یاری کتھائیں ظاہر کریسوں نئیں
 اساں اپٹی محبت دی خبر لکپٹ جو ڈیسوں نئیں
 کریسن لوک تگ ساکوں مکر ویسوں منیسوں نئیں
 زمانہ پھوں مخالف ہے ایندے اگوں الیسوں نئیں
 ہے دل لایا ڈڈا اوکھا اے دلداری نہ سمجھے کوئی
 ایویں یاری نبھاؤں شانی ساڑی یاری نہ سمجھے کوئی

رباعیات

مپڈے چن کوں زیور پکھنے سارے سوھنے لگدے ہن
 رات کوں ایس اسماں تے جویں تارے سوھنے لگدے ہن
 ہگل اچ ہگانی اوکوں شاتی ایویں سوھنی لگدی ہے
 جیویں قوس قزح دے منظر پیارے سوھنے لگدے ہن

وت نویں منصوبے ہن اج و ت رقیب ہن جماں
 ڈکھیاں نال مقابلے ڈیندائے ظالم لوک نکماں
 ایویں لگدے جبویں سوھٹاں یار کھسیدن شاتی
 لیکن ساکٹ کھٹ آلا اج توئیں نئیں چماں

موسم اُتوں خراب ہے ٹک پو اتھائیں نہ ونج
 اے ڈیکھ گاجاں گجدیاں حالیں کھائیں نہ ونج
 کنتے ویسیں جے آ ونجے طوفان راہ اُتے
 ما حول ہوں خراب ہے کم سن ہیں نئیں نہ ونج

قطعہ

پڑھام رہی نہ لکھ
 ساڈا حق اتحاد رکھ
 ساڈی اجرت چند ہزار
 آپ تاں گھنداں میں لکھو لکھ

کڈا ہیں تاں ساڈو توں آ گیا کر
 تے کھلدیں ہسdiں الا گیا کر
 رہا نہیں سلگدا ہے روندیاں کوں
 تاں نویں ڈکھ ڈے رُوا گیا کر

بے تیں اتحاد افغانی راہسن
 اے تیں رو لے شانی راہسن
 بم دھماکے تھیں ایویں
 مردے پاکستانی راہسن

ڈوھڑے

تیڈو شانی خان اج خیر تاں ہے کیوں نین نمائی رتے ہن
 تیکوں آکھیا ہئی کجھ ٹھار کے کھا تیئیں لپے بھت جوتتے ہن
 ساکوں الف توں لا کے یے توئی تیڈی ہر ہک گال دے پتے ہن
 توں چھیں سکول اچ پڑھداریں اساف اوندے ایرے گھتے ہن

اساف ڈھیر کریک دماغوں ہیں سٹھن دلبر توں ٹھیک ورت
 چنگاں ہوسیا شانی نال ساڈے نہ ٹھکیاں کر توں ٹھیک ورت
 ہئیں اونویں عقولوں گھٹ اصولوں بندہ چائندے ہر توں ٹھیک ورت
 چڑی جڈٹ وی ساکوں ساڑٹ پیسوں تیڈا وسدا گھر توں ٹھیک ورت

اوندی اپنی دل جو آدھی ہے اوکوں کیوں ہٹکیندن وڈے کے
 اوکوں گھر دے باہروں وی ہٹ تاں نہ نکلن ڈیندن وڈے کے
 ونچے انت انتے ہک لخے لگپ گولٹ ویندن وڈے کے
 متاں ٹر چکیا ہووے شانی دو آ پیرا چیندن وڈے کے

جویں میں پریشان ہاں میں وانگوں پریشان تھیسین تیکوں یاد آسائ
یا کہندے کولوں پل ڈو پل مہمان تھیسین تیکوں یاد آسائ
چلو شانی دا نئیں کہیں پئے دا توں خان تھیسین تیکوں یاد آسائ
حالیں نئیں بجھدا معصوم ہو ہیں پر دھان تھیسین تیکوں یاد آسائ

چلو کوئی ڈرنئیں توں نہ الوا آئے حسن دا شاہ ، میڈی نبھ ولیٰ
ایوں گم سم پیٹھے نکل ویندن میڈے ٹھڈڑے ساہ ، میڈی نبھ ولیٰ
تیڈی سوچ اچ شانی بھل وینداراں بس گھر داراہ ، میڈی نبھ ولیٰ
ہوں اوکھی نبھسی پا جھ تیڈے پر بے پرواہ میڈی نبھ ولیٰ

کھل میں تھوڑے تے آندی ہے آ جھمریں مار کے غم ویندن
تیڈے یاداں اُڈ اُڈ آندیاں ہن تیڈے یاداں دے پر جم ویندن
ہے عادت میڈیاں اکھیاں دی ہر شام کوں تھی پرم ویندن
کل درد جہان دے چپ کر کے میڈے ہاں اچ شانی سم ویندن

ہک چھٹن چھٹن نئیں برباد کیتا بے درد اتوار دی نال ہئی
 رل نال سونوار تے منگل پکے انہاں کھپڑی دغلی چال ہئی
 پدھ پدھ گھتیا پابندیاں وچ سٹی آٹ جدائی دی جال ہئی
 جمعرات تے جمع شانی دی ڈتی سچ خوشی دی جال ہئی

آئے کوڑا کانوال اُڑ ونج توں کیوں کوڑی کاں کاں لا پا ہندائیں
 تپڈی کاں کاں دل کوں نئیں بھاندی کیوں جکھدیں شور مچا پا ہندیں
 دل ہے غمگین جدائی کولوں کیہاں وسریاں یاد ڈیویا پا ہندائیں
 ایویں کوڑا کوڑ تے شانی کٹن توں چوریاں کھانوٹ آپا ہندائیں

ایویں ہسدے وسدے رُس پوندیں تپڈے ڈھول انوکھے کم ہن
 ہتھ غیر دا نپٹاں کوئی غم نئیں ہئے ایں توں ڈھیر ستم ہن
 میکوں شانی سکیں بس چھینیں ڈینھ دے ڈتے الٹی کھٹ درضم ہن
 اوں ڈینھ دے تارے گٹن گٹ کے ویندے اکثر راتیں دھم ہن

تیڈی تاگ اچ پٹھاں جلدی آئی ڈھل توں عزرا نیل نہ کر
 نہ سامنے شکل ڈرالکی بن کوئی سوچ وچار دلیل نہ کر
 نہ ڈے سکراتاں روز دیاں رد میڈی خاص اپیل نہ کر
 کہے آنوٹ چھوڑ ڈے شانی دو یا روح کڈھ ڈھیر ذلیل نہ کر

میڈے پیار دی دولت کوں اج تک یک دولتمند بند ماری پئے
 دل میڈا اوندے چک اچ ہے او ہہوں پکے ڈند ماری پئے
 میڈے شانی ساہ دی ڈور اتے یک ڈانور ہے تند ماری پئے
 میڈے پیار دے وج کوئی رو لئیں یک ڈشمٹ ہے گند ماری پئے

کر آنوٹ دی ہٹ دیر نہ لا کھا گئی ھم تیڈی چھک شانی
 تیڈے نال دے میکوں طعنیاں دے نت آلپدے ہن بھک شانی
 توں آسیں تاں انھاں اکھیاں دی اہبہ ولیسی ساری سک شانی
 نمی آدھی سال اتحائیں ٹک پوک رات ونجپیں ہا ٹک شانی

دل مونجھا ہا کل دیگر کوں ٹر پئے ہیں ڈھول دے پاسے
 اول ڈیکھ کے کنڈ چا کیتی ہے گئے جیکوں ڈیکھن ہا سے
 اسال منگتے ہا سے درشن دے کوئی دولت منگدے نا سے
 نہیں شانی خان خیرات ڈتی ہتھوں بھن چھوڑے ہن کا سے

وڈے اوکھے ہیں ساڑا حال نہ پچھ ساکوں ڈیکھ کے بخت اقبال روندن
 ساکوں کاں کریہہ ایں پھے مارے ترٹ پھٹ گئے در در سال روندن
 رُنی سُخ دامان دی سُخ ڈگری اسال آپ روندوں ساڑے پاں روندن
 اسال شانی اوکھے نبھا گھنسوں پر بکھ توں پا کروال روندن

وس پووے بدلا سانوٹ دا پئے سُخ دامان توں ڈیکھ تاں سہی
 سک لائے کھپل کریٹے گئے رُل گئے حیوان توں ڈیکھ تاں سہی
 پیا شانی مینہ کٹ سکدا ہے بے وس انسان توں ڈیکھ تاں سہی
 کھڑا و سدا میں وٹھیاں جھائیں تے ساڑا و رب رحمن توں ڈیکھ تاں سہی

کیوں یارا جڑ دن گھر کئیں دے کیوں وسدن کئیں ڈینخہ ڈیکھتاں سہی
 شاہین بلندی توں آ کے کیوں پھسدن کئیں ڈینخہ ڈیکھتاں سہی
 تیڈے غم اچ شانی روواں تاں بندے ہسدن کئیں ڈینخہ ڈیکھتاں سہی
 تیڈے اے اکھیاں میڈ وڈیکھٹ تے کوئی گسدن کئیں ڈینخہ ڈیکھتاں سہی

میں ڑل گئی کوں نہیں کئیں رولا ایوں سمجھو آپ کوں میں رو لے
 میں ڈس نہ سپدی ناں شانی ہک حسن دا شاہ ہتھی چھیں رو لے
 ول پیار دے نال اوں پچھیا ہے اڑی ڈس تاں سہی تیکوں کئیں رو لے
 میکوں روندیں روندیں کھل آ گئی نہ آکھ سکی ہو تیں رو لے

جے جیندیں یاد کریندا نہیں میں ویندا مر میکوں یاد کریں
 میں مر کے وی تیڈے کم آسان توں وعدہ کر میکوں یاد کریں
 آوی شانی اوکھے نہ عمران بھر آوی اوکھے اگر میکوں یاد کریں
 بھن تروڑ قبر کوں آ ویساں دل نال جیکر میکوں یاد کریں

مغروفی رب کوں نہیں بھاندی ایڈے کیوں مغروف تھی پکئے ہو
 تساں جتنے کل نزدیک ہاوے اچ اُتنے دور تھی پکئے ہو
 میڈو ڈیکھو سئین کوئی پگال کرو چپ چاپ حضور تھی پکئے ہو
 خود شانی نال لڑائیاں وچ بے حد مشہور تھی پکئے ہو

دل کیہاں آٹی ڈلیل کیتی پئیں ہر دلیلے شر گھستی
 نہ پھکے مار اپاہل نہ کر شے ڈیکھ توں ٹھڈی تتی
 توں شانی ڈیکھ اوقات اپنی ہے سانول سئین لکھ پتی
 پھس اوں جھا گنیں جھوں لبھٹنی نہیں تیکوں پیار وفا دی رتی

بے سمجھ ہامی نہی سمجھ میکوں میں چارا عشق دا چر پڑھاں
 ایں پا گل دل دی نہی مٹھی ہٹھ جیتی بازی ہر پڑھاں
 نم واقف عشق دے جو کھم توں غم نال میں جھولی بھر بیٹھاں
 میکوں شانی ہٹھ آس دھ پئی ہے جڈاں گھر بر باد میں کر پڑھاں

پتہ لگ پکنے ساکوں ڈھول تیڈی پئی جمیں جھاتے دل اڑدی ہے
ہٹن مکر نہیں توں گل دنیا پئی تیڈے ناں تے رڑدی ہے
ڈس شانی ساکوں صاف نتاں ڈھل پوٹنی پس گڑ بڑ دی ہے
تیڈے گھردے تھاں وی بھن ڈیسوں ساکوں کنیں کنیں دیلے چڑدی ہے

چن جمیں دی ٹیک تے توں کلڈا میں تیڈی بک ڈینھ چھوڑاے بچ ویسن
تیڈی سنگت طور طریقے کوں او آپے ڈیکھ کے رج ویسن
پچھے آکھسیں شانی سچا ہئی جڈاں سارے چھوڑ کے بھج ویسن
تیڈی آٹ پریت پلیساں میں جڈاں غم دے واچ وج ویسن

بھوں زور ازمائے او نہیں آندا دل میڈی من ، کنیں پھل کتین
نہیں سمجھ آندی ونجاں کنتے میں کیتے کنیں بد ظن ، کنیں پھل کتین
بھوں کھلدے ہسدے ڈینھ ساڑے پئے لگاحدے ہئن ، کنیں پھل کتین
نہی بک پل وسدا شانی توں انج چھوڑ گئے چن ، کنیں پھل کتین

جے خبر ہوندی چن چھوڑ ولیٰ نہ سکھ دیاں نیندر اس سوندی ، کیوں اچ روندی
گھن ویسم درد و چھوڑے دا پئی دید کر ٹوں لوہندی ، کیوں اچ روندی
نس حال پُچھا میں رُل گئی دامیں ودی ہاں ڈھاندی پوندی ، کیوں اچ روندی
میڈے شانی لیکھ جونہ ہردے اچ نال پنل دے ہوندی ، کیوں اچ روندی

ہن تپڈے جبوٹ اوکھا ہے ڈس کیوں ڈھول میں جیساں ، تپڈی تھیساں
توں چھوڑ کے میکوں کچ نہ ونچ میں نال تپڈے پر نیساں ، تپڈی تھیساں
توٹے شہر بھجور دی ملکہ ہاں تپڈی پہنی میں سڈ ویساں ، تپڈی تھیساں
میں ونچنے شانی نال تپڈے توٹے فلسے واگ گھلیساں ، تپڈی تھیساں

اوندی سوچ ہے ویری ناگ و انگوں میڈے پیار کوں ماری ڈنگ راہنداۓ
ہر پالھ تے اوندے رو لے ہن ایوں کیتی شانی تنگ راہنداۓ
میکوں روٹن کیتے رب چاٹے او پُچھدا کیکن ڈھنگ راہنداۓ
میں پیار کوں نواں رنگ ڈینداں او گھستی رنگ اچ بھنگ راہنداۓ

دل سوچ سمجھ کے فیصلہ کر تیکوں آکھیا ہم کئی واری
 پہوں ڈھیر ذلیل خوار تھیسیں دل کملی درداں ماری
 تھک پوسیں توں نہ چاسپکسیں بند ہجر فراق دی بھاری
 جیندی خاطر شانی رُل موئی ہیں اوندی تھنی نئیں پلی گاری

چیڑھی ہر پل غم اچ روندی ہے اوں رُل گئی اکھ دانیر ہاں میں
 بیا راہ کولوں بے راہ تھی کے کہیں اوجھڑ داراہ گیر ہاں میں
 جیکوں کوئی نئیں پڑھ کے سمجھ سپگا او بے ٹنگی تحریر ہاں میں
 جتھاں ظلماء دی بھرمار ہے اچ ہس شانی اوکشمیر ہاں میں

جیکوں ہر درتے دھنکارا گئے اوں روں فقیر دی جھل ہاں میں
 جیکوں لکے سیر نئیں کوئی گھندا او شانی شستے بے مل ہاں میں
 چیڑھا مدت کولوں ویران پیائے اوں گلشن دی بلبل ہاں میں
 ہے معافی جیندی پہوں اوکھی اوں عاصی دی یک بھل ہاں میں

اچ روح بے چیں ہے وت میڈا وت رُس گئے یار کلھو کا
 اول پیار پریت دا غیراں کوں کیتا ہے اقرار کلھو کا
 ایں غم کولوں غمگین ہاں میں دل ہے بیمار کلھو کا
 تھوں شانی پٹھا روندا ہاں میں زارو زار کلھو کا

گھٹتی پکی سئوں ہس نئیں آندا کھڑے نال رقیب دے رٹا
 کم بخت کنیں ہوسن پھل کیتے دل گیئس یکدم پٹا
 اوندے نال میڈے سے دشم ہن میں ہک ہاں سیت دا سٹا
 اچ او وی کھلدن شانی تے جیکوں اچ تیئں ماں نئیں چٹا

راہندے یار دے سرتے ہرویلے کپڑا نیک نصیب ہے بوچھٹ
 میڈے یار کوں ناز نوازاں دی ڈلتی آ ترتیب ہے بوچھٹ
 بیا کوئی وی نئیں نزدیک اوندے ہک ڈھیر قریب ہے بوچھٹ
 نئیں ڈیکھٹ ڈیندا شانی کوں میڈا سخت رقیب ہے بوچھٹ

ایں زندگی دی نہیں لوڑھ میکوں جیڑھی ہر پل پئی تڑپھاوے
 دل موبخھا راہندے ہرو میلے نہ کوئی شئے دل کوں بھاوے
 اے جیوٹھ کیڑھا جیوٹھ ہے بندہ رو رو وقت نبھاوے
 چا شانی کوں رب یار ملا یا موت دا قاصد آوے

اے روز دے لارے چنگے نہیں اج رکھ چاپت، ول نہ آسوں
 جند، گل، گئی تپڈے لاریاں تے مل، گئی ہے مت، ول نہ آسوں
 اج ہا کر چا یا نہ کر چا تپڈے درتے وت، ول نہ آسوں
 یا شانی روز دی ڈنگ ڈنگ توں سٹ سرانچ گھت، ول نہ آسوں

آکھا شاہ شبیر ہے کربل کوں نانے دی لاج رکھیساں
 اتھاں قاسم تے علی اکبر جھائیں اج بنرے لال میں ڈیساں
 ڈیساں شانی میں معصوم اصغر میں صبر دے نال نبھیساں
 توئے ظالم بسر کر قلم ڈیوے میں دین اسلام بچیساں

میڈا ویر اکبر اج آ ویسی چاں خیر دی دیگر ڈھلی
 چن ستویں دے کر وعدے پکئے ہاں پٹھی رستے ملی
 میں ہر راگیر توں پُچھدی ہاں جیڑھا آ لنگھدے ایں ہگلی
 ہن ویر دے شانی مر ویساں صغا بیمار ہکلی

محبوب مٹھا جڈاں فرش تے آئے او بختاں والی رات اے
 تھیا روشن ہئی گھر آمنہ دا تھی رحمت دی برسات اے
 اوندے نوری نور تحلے ہن پڑھی حوراں رل صلووات اے
 جیندے کیتے شانی زمن بٹے او خاص حضور دی ذات اے

آیا سانوٹ پر او نئیں آیا ووت درد ہجر دے چ گئے
 کیتے وعدے اوندے نہ پھلسن میڈے لوں لوں دے وچ رچ گئے
 نہی سوچا چھوڑ کے ٹر ولی میکیوں چھوڑ او سچی چ گئے
 توٹے مر گئے شانی نس پچھیا ڈیکھاں مر گیا ہے یا چ گئے

آئے عزرا ایلا حوصلہ کر پہہ میکوں یار سڈاونٹ ڈے
 تنگ پہلے وی ہاں جیوٹ توں بس یار میپڈے کوں آوٹ ڈے
 بک منت لا میں اچڑے تے میکوں رکھڑا یار مناوٹ ڈے
 کلڈھ بیشک ساہ میں شانی دا پر یار کوں ہگل تاں لاوٹ ڈے

ول موسم آئے وت سانوٹ دا آکھے ڈھول ضرور میں آساں
 راہ ڈیدھا پڑھاں ایں کیتے محبوب دے پیریں ڈھاساں
 سوھٹاں دلبر ہے تین نہ آسی نہ گئی شے پیساں کھاساں
 میپڈے شانی ڈکھڑے تاں ٹلسن چاں نال ماہی دے باہساں

آ سانوٹ گئے او نئیں آیا کیوں وعدے یار بھلا گئے
 اکھیں تھکلیاں کمیاں راہ ڈیدھیں او رستے پئے بدلا گئے
 اللہ چاٹے کیڑھے جرمائ دی میکوں ڈے اچ یار سزا گئے
 کئی سدھ نئیں غیر دے آکھے کیوں او دل شانی توں چا گئے

بھانویں جھٹکاں ڈے یا مار مکا دلدار صنم ، اُف نئیں کرٹی
تیکوں کھلی چھوٹ ہے چن ماہی ڈے جتنے غم ، اُف نئیں کرٹی
تو ٹے پلے بھاوج سٹ میکوں تیکوں آکھیا ہم ، اُف نئیں کرٹی
پس شانی مکدی گالھ کراں تو ٹے نکلے دم ، اُف نئیں کرٹی

ہر دیلے ساڑا جنگ ہوندے ڈیدھا لوک تماشا یکا ہے
میں اوں کٹھ ودا تھکا ہاں او میکٹھ ودا تھکا ہے
اوڑدے نال رقباں دے اوکوں کئی واری میں ڈکا ہے
اوکوں شانی میں وی ہوں ہٹکم بھلا او وی ٹسدوں پکا ہے

جیویں میں اُجڑاں ہر پل رونداں ایویں رو ڈکھلا دل جانی
تپڈی سِک دے سیک سڑیہہ دے وچ کر پٹھاں ختم جوانی
تیئن ڈھول وفا وی نئیں کیتی کیتی گھر دی ہم وریانی
ول آٹھ پچھائیں ہا رووٹھ دا میں توں ہوندا توں شانی

لکھ ہوون حسن دے شہزادے میڈے میار دا نئیں کوئی ثانی
 اکوں ڈیکھ کے دل تھی خوش ویندائے ودھ ویندی ہے زندگانی
 کئی داغ نئیں میڈے میار دے وچ ہے داغی چن اسماںی
 اکوں ڈیکھ کے پکھڑوں ڈھہہ پوندن جتھ نظر آوے چن شانی

توں سوچ تاں سہی تیکوں یاد ہوئی تپڈی خاطر امن ونجائے ہاسے
 پہوں بھوگن بھوگ اولڑے جھنیں کیتے قیمتی وقت ازاۓ ہاسے
 تپڈے نال دے نال عقیدت ہئی تپڈے نال دے ورد پکائے ہاسے
 توں وٹ وی شانی نئیں پکرا توٹے تارے تروڑ گھن آئے ہاسے

تیئیں ڈتن درد ہزاراں چن ہے پالی لج اساف لالچی نئیں
 توں ڈیکھ کے دولت غیراں دی ہیں پوندا بھج اساف لالچی نئیں
 اساف نئیں چھوڑ اساکوں را ہواں وچ گئیں چھوڑی اچ اساف لالچی نئیں
 پتہ لگ گئے شانی خان تپڈا ہیں لالچی رج ، اساف لالچی نئیں

چماں ہر ہک یار ادا تپڈی تپڈے منہ چوں نکدی گالھ چماں
 چماں خاک میں تپڈے پیراں دی تپڈے دردی میں درسال چماں
 چماں ہر شے تپڈے ہستھاں دی میں ڈھیر عقیدت نال چماں
 چماں شانی تیکوں رج رج کے تپڈے پلاں دی پٹیاں چماں

چڈاں کیندا شانی آپت اچ میں پیار ڈیدھاں توں یاد آندائیں
 آندی سانوٹ رُت اچ کونجاں دی کوئی ڈار ڈیدھاں توں یاد آندائیں
 یا کہیں محبوب محب دی میں مسکار ڈیدھاں توں یاد آندائیں
 جے ہتھ اچ ہتھ پا ٹردے ہوئے ڈو یار ڈیدھاں توں یاد آندائیں

وت آگئی ہے رُت سانوٹ دی ووت کئیں دے یار منیں ، کئی نکھڑیں
 ووت کیندے کولوں چکن ہوسن ووت کئی شودے ترسیں ، کئی جھٹلیں
 ووت کیندے گھر آباد ہوسن ووت کیندے گھر اچویں ، کئی تڑپھیں
 ووت شانی لوک لپڑتھ ویں ووت جندرے آٹ مریں ، بے تڑپھیں

توں ہر پل یار جدا یاں ڈے متاں ہو وی بھل اسماں عادی ہیں
 توں خوش وس نال رقباں دے سا ڈے نال نہ جل، اسماں عادی ہیں
 توں خرے ناز ڈکھا بے شک، غم ڈکھ ڈے گل، اسماں عادی ہیں
 چیڑھے تپڈے حال ہن شانی سئین تیئں ونجٹے رُل، اسماں عادی ہیں

توں بے شک اپنی ضد تے رہ چیوں دل آکھی ودا کر ماہی
 میڈے اجڑن چھڑن دے جگ تے ودا ہو کے ڈے در در ماہی
 چیڑھے ناز تے خرے کر پاہنداں میں ارمان ہے کوئی زر ماہی
 تکیوں حاصل شانی کرٹاں ہے توئے وچٹاں پوئی گھر ماہی

وت ہار سنگھارتے ڈک تپڈے، ہن سوھٹا جن، اللہ خیر کرے
 میکوں چتا ہے نہ نظر لگی ہوی چھوٹا سن، اللہ خیر کرے
 تپڈے ناز انداز ہن وکھرے جھیں ہنی وکھرے ون، اللہ خیر کرے
 تپڈے شانی پر پرواز دے نئیں پر کھڑسیں بھن، اللہ خیر کرے

اچ وت سته یار بلهائی پٹھے اچ وت ہے نئیں دا سڈا
 اوندے پاسوں شہر دا قاضی ہے اوندے پاسوں شہر دا وڈا
 او آدھن شانی چھوڑ ایکوں ایہو گھٹتی پئے ہن پھڈا
 میں چھوڑنا تاں کنیں حال وی نئیں تو ٹلے گیم شہروں لڈا

اگنیں وعدے کر کجھ رب توں ڈر اچ وت دلبر، توں نئیں آیا
 نانویں آندا گر سدھی ڳالھ چا کر کیتو یار فخر، توں نئیں آیا
 ولیسی شانی مر تپڈا یار ہجر گئے ساڑ اندر، توں نئیں آیا
 ڳئی قسمت ہر ڈینھ رات جگر رہ کھلا در، توں نئیں آیا

میں دلبر تیکن ٹھوڑا ہاں میپڈے نال نہ رو لے گھٹت میاں
 وت غرض تیکوں گھن آئی ہے کئی آئیں تاڑ و لاکا وت میاں
 اوہو میں ہاں تے اوہا غربت ہے ہاں پا کروال تے جت میاں
 چلو رو نئیں شانی تپڈا ہاں تھیوے تپڈا گھاٹا بھت میاں

اڑی سینگی ہٹ ہر حال دے وچ اوندا ہر ہک کھاتہ گل کرئے
 نہ در توں دھکے ڈیسی ول نہ اوں میکوں جل جل کرئے
 اوندے چٹاں تے میڈے دشمٹاں دا اے کھاتہ اکثر گل کرئے
 کوئی اتجھاں پیر فقیر ڈسا ہن شانی خان تے پھل کرئے

ساؤے نال نہ رل نہ وقت ونجا اسماں چبن دلدار نکھے ہیں
 کھا کھا کے دھکڑے پیار دے وچ تھی گئے بیکار نکھے ہیں
 ہیا حال توں شانی کے پچھدا میں تیکوں آکھے یار نکھے ہیں
 اسماں یار نکمیاں بندیاں دے نہیں گئی کم کار نکھے ہیں

پھوں سخت کرخت ہے یار میڈا اوندی سخت الاوٹ عادت ہے
 سجھا بھرٹ توں ول لاہندے تک میکوں روز رو اوٹ عادت ہے
 پل پیار دے نال الیندا نہیں اوندی رُس رُس پا ہوٹ عادت ہے
 او ہیں شانی میڈی رو رو کے اوکوں روز مناوٹ عادت ہے

میڈا انگ اوں ڈینخ خوش ہوئی جڈاں خوش تھی عید منیساں میں
 ڈینخ ہجر فراق دے ٹل ویس نہ غم دے گیت لکھیساں میں
 مک درداں ماندا پندھ ویسی کئی سکھ دا لحطہ پیساں میں
 بے شانی عید تے نہ ملیا وت ظاہر ہے مر ویساں میں

تیڈی سانول مونجھ مُکا ہگئی ہے سُک خون گیا ہم ہاں دا
 ہُٹ چہرہ پیلا پچک تھی گئے ڈکھ اندر ہے ورھیاں دا
 بندے کھلدے ہن میڈی حالت تے نہیں بُجھدے حال دلائ دا
 بن تیڈے شانی کیا جیوٹ ودا جیندا ہاں میں ناں دا

وچ قاصد آکھیں دلبر کوں ودیں کیرھی ڳالھ توں رُٹھا
 وت کئیں تیکوں ہے چوچنی لئی وت کوٹ ہے ویری اُٹھا
 آ حال تاں چا وچ شانی دا پئے بن کاتی دے گھٹھا
 تیئیں چھیں ڈینخ دا چن مکھ موڑے تھئے بخت تڈاں دا پُٹھا

ونج اُڈ پو کانوں دلبر دو گھدی آؤں واپس ولدی
 پہلے ادب دے نال سلام کریں وت پگال کریں توں تھلدي
 اوکوں آکھیں تڑے صمرا وچ پئی جندری سیک توں جلدی
 آخان پنل پچھ شانی توں تیڈو روز ہاں قاصد گھلدي

نہ بھل توں انھاں سوھنیاں تے کر کوڑے قول اقرار ویندن
 اے پی پی خون غریباں دا جھا جھاتے کر نزوار ویندن
 اے مطلب توٹی تیڈے ہن پچھے ہر کنیں دے بنیاں یار ویندن
 توٹے جگر دا خون پلا شانی ڈے ہاں دی آخر مار ویندن

ایں عید تے میکوں چھوڑ گیائے ڈیکھاں اگلی عید تے کیا تھینداۓ
 ڈیکھاں نال رقیب دے وسدا ہے یا میڈا یار ولا تھینداۓ
 میڈے پیار دے راہ تے ٹردا ہے یا میڈے کوں جدا تھینداۓ
 ہاں ساڑن کیتے شانی دا ونج غیر دے سینے ٹھا تھینداۓ

میکوں روندا چھوڑ کے چن دلبر توں یار پچھے پچھتا پاہسین
 اچ ٹردا میں جیندی پا نہہ نپ کے کل اوکٹ ڈھیری چا پاہسین
 تیکوں میں وانگوں نہ کئی لبھسی ایویں در در دھکڑے کھا پاہسین
 وت شانی دے کل پو ہے تے ہتھ جوڑ کے روندا آ پاہسین

ہٹ پس کر ڈھول رسیمیاں دی گیا مک ہے خلم دا پناں
 ہر پاسوں طعنہ ٹھک لگداۓ ہک تپڈے ناں دا چناں
 نہ پیار میڈا بدنام کریں نہ پاڑیں پیار دا پناں
 کپڈا شانی عقل دناہ ہامی کر چھوڑی یار لونا

شالا کال پوے انخاں سوھنیاں تے دل لا کے پچھے ہٹ ویندن
 اے شانی پہوں بے درد ہوندن ٹُٹ پٹ کے روندا سٹ ویندن
 کر ساڈاے کھیسے چجھ وانگوں اے اپٹے بو جھے ڈٹ ویندن
 یا عادت کٹ مجور ہوندن یا سمجھ اساکوں چٹ ویندن

ساکوں در در غربت روں ڈُتے ودے صبر دے نال نجھیندے ہیں
 ہے ڈھیر گناہ رب رنج تھیسی جے آپ کوں آپ مریندے ہیں
 ساڑی جندڑی داتے لگ گئی ہے کئی سوچاں روز سچیندے ہیں
 بکھر تھس دی خاطر شانی سنیں ودے اپٹے پال وچیندے ہیں

چڈاں عید دا جن آ چڑھدا ہے آ ویندن درد ام سارے
 میڈی من دی تار حولی دو دھرک پوندن سول ستم سارے
 ہاں مٹھ دے وچ آ ویندا ہے نہ جان چھڑیندن غم سارے
 میڈی عید نئیں لکھی قسمت وچ ہن شانی رب دے کم سارے

میکوں سینگلیاں آ ڈتی یاد ڈیوا اٹھی عید منا ، اڑی عید ہے اج
 نہ ہاں کوں لانہ مونجھ رچا ساڑے نال آلا ، اڑی عید ہے اج
 نویں کپڑے پا آپنگھ رسکوئی آکھسی کیا ، اڑی عید ہے اج
 کرے خیر خدا ویسی شانی آ نہ رو گرلا ، اڑی عید ہے اج

پتہ ہم اج عید سعید ہے پر اوندی دید تھیوے تاں عید کراں
 او آوے یا اوندے آولٹ دی اُمید تھیوے تاں عید کراں
 ہے کچ پک اوندے آولٹ دا تر دید تھیوے تاں عید کراں
 کوئی عید منائی نہیں میں شانی میڈی عید تھیوے تاں عید کراں

کچھ سوچ ذرا بے دید نہ بڑی دیدار کرا اج کل ماہی
 چیڑھے حسن تے شانی ماٹ ہوی ایہو ہک ڈینخ ویسا ڈھل ماہی
 میڈی سنوری ستری سچ اتے ایویں گھست نہ توں تھڑھل ماہی
 نہیں سمجھا توں سمجھا سمجھا میڈی عمران گئی ہے ہل ماہی

کئی او جھڑ مار کے آئے ہیں سئیں اساف تیڈو پیدل چل کے
 تیڈی ذات دے پھوں تھورائیت ہوسوں ایہا عید منا چارل کے
 تیکوں کیا علم ہے تیڈے در توٹی کئی دھکڑے آئے ہیں جھل کے
 نہیں ویدے شانی پئے راہسوں تیڈی یار مہاڑی مل کے

آئے عشق توں میکن کیا چاہندیں میڈی کیوں نہیں ٻالھ منیندا
 میڈیے گھر اچ نوی گکھ چھوڑا ودیں در در تے پنویندا
 میڈا تن من دھن بر باد کیتی میڈی کیوں نہیں جان چھڑیندا
 بے وس ہوندا میں شائی دے تیکوں ہتھ قصائی دے ڦیندا

آئے عشق میں یار غریب جو ہاں تھوں ڦیندا میں ہاں دیاں ماراں
 وپنخ گول توں دولت مند کوئی حیندے ہوون بنگلے کاراں
 میڈی زر جائیداد وی اُڈ پڈ ڳئی کیوں بنگلے یار اُسراں
 نہیں شائی دوش ایں قسمت تے میڈی لگ کیتی ہے یاراں

کیوں کنڈ کر کے نت لنگھ ویندا میں نہ اپڈا سخت ستایا کر
 اے ٹھیک ہے توں پھوں سوھٹاں ہیں پر دل نہ یار ڏکھایا کر
 نت غیراں کٹ توں وپنخ پاہندیں کلڈاں میں غریب دو آیا کر
 نت ہار سنگھار توں کر شائی میڈیے صبر کوں نہ ازمایا کر

ڳاولڻ

میکوں ٻڻے کے درد هجر ، وے اچاں پیا توں رسداَئیں
 کجھ خوف خدا دا کر ، وے اچاں پیا توں رسداَئیں

پهلوں کیتیاں بے پرواپیاں تائیں ، میکوں ٻڻے تیاں یار جدایاں تیں
 میڈپی روپیاں گزری عمر ، وے اچاں پیا توں رسداَئیں

هن کوڑے تیں اتبار ڏتے ، میکوں لارے وارو وار ڏتے
 تھیوں غیراں دا دلبر ، وے اچاں پیا توں رسداَئیں

میں خیش قبیلہ یار بھلائے ، میں کن پڑوائے کئی ویس وٹائے
 میکوں روپیاں تین در در ، وے اچاں پیا توں رسداَئیں

چیویں کر گنیں توں دلبر جانی ، ایویں پیار اچ ہوندا نہیں شائی
 سُنخ کر کے میڈا گھر ، وے اچاں پیا توں رُسداَئیں

ڳاولڻ

هو هو تے اُڻيائ کونجاء وڃ لتهياں نيرے
کيوں دل تائیں چائے هن ساکڻ کيوں لا گئين جھيرے
ڏے جرم تاں ساڻے لاؤڃے

هو هو تے اُڻيائ کونجاء وڃ لتهياں گھا تے
کر ڏھول ودا توں چيوں اسائ رکھياں خدا تے
رلے غير دے خوشياں منا وڃ

هو هو تے اُڻيائ کونجاء وڃ لتهياں هئي جها
تايمين ڏھول دي ڳول اچ پھر پھر نم چھوڑي کئي جها
آ مڪھڙا يار ڏڪھا وڃ

هو هو تے اُڻيائ کونجاء ، وڃ لتهياں چھاں تے
هيڪھ دياں نندراں کيتياں بىر رکھ ميڻے ہاں تے
کر ياد او ويلا آ وڃ

هو هو تے اُڻيائ کونجاء ، وڃ لتهياں من ٿي تے
هڻڻ مار نه چيڪاں شائي لت رکھ کے کھڻ تے
ڏڪھ صبر دے نال نبھا وڃ

ترانہ

جیوے پاکستان اساؤا جیوے پاکستان
ایندے اُتوں جان ہے ساڑی لکھ واری قربان

مک پئے سائنگھے پیار محبت را ہوے ہر دم قائم
سارے رل مل مک تھیو رہبر دا فرمان

گل گزار ہن گلشن ایندے سوھنے سوھنے ولٹ
خبر تے پنجاب ہے بھانویں سندھ بلوچستان

ایں دھرتی دی مٹی وی ہے سونا ساڑے کاٹ
خوش را ہون ایں دھرتی دے نت پڈھڑے پال جوان

شانی خان دامانی ساڑی اے ہے دل دی ٹیک
ایہوتاں ہے سب کجھ ساڑا اے ہے ساڑی شان